

ΑΤΕΙ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΜΑΘΗΜΑ: ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:
«ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΞΑΓΩΓΩΝ
ΠΡΙΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΚΑΘΙΕΡΩΣΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩ ΩΣ ΕΘΝΙΚΟΥ
ΝΟΜΙΣΜΑΤΟΣ»

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΣΠΟΥΔΑΣΤΗ:
ΑΓΓΕΛΙΔΑΚΗ ΕΛΕΝΗ Α.Μ. 3564

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ:
ΔΕΡΜΙΤΖΑΚΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ

ΗΡΑΚΛΕΙΟ 2011

Βεβαιώνω ότι είμαι συγγραφέας αυτής της πτυχιακής εργασίας και ότι κάθε βοήθεια την οποία είχα για την προετοιμασία της, είναι πλήρως αναγνωρισμένη και αναφέρεται στην πτυχιακή εργασία. Επίσης έχω αναφέρει τις όποιες πηγές από τις οποίες έκανα χρήση δεδομένων, ιδεών ή λέξεων, είτε αυτές αναφέρονται ακριβώς είτε παραφρασμένες. Επίσης βεβαιώνω ότι αυτή η πτυχιακή εργασία προετοιμάστηκε από εμένα προσωπικά ειδικά για τις απαιτήσεις του προγράμματος σπουδών του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων του Τ.Ε.Ι. Κρήτης και δεν έχει υποβληθεί σε οποιοδήποτε άλλο πλαίσιο.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά τον καθηγητή μου κο Δερμιτζάκη Εμμανουήλ για την εμπιστοσύνη που μου έδειξε, την πολύτιμη βοήθεια αλλά και την υπομονή που έκανε κατά τη διάρκεια υλοποίησης της πτυχιακής εργασίας.

Επίσης, θα ήθελα να ευχαριστήσω από καρδιάς την οικογένειά μου για τη συνεχή συμπαράσταση που έδειξαν και την υποστήριξή τους όλο αυτό τον καιρό.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Τα τελευταία χρόνια η Ελλάδα διανύει μια περίοδο έντονης χρηματοπιστωτικής κρίσης. Στην προσπάθεια αναζήτησης των αιτιών αυτής της κρίσης, οι οικονομολόγοι σχεδόν ομόφωνα καταλήγουν στην ανάγκη ανάπτυξης των εξαγωγών της χώρας καθώς και της ανταγωνιστικότητας απέναντι στις υπόλοιπες χώρες. Σε σχέση με τις άλλες χώρες, η Ελλάδα κατέχει πολύ χαμηλή θέση ως προς τις εξαγωγές της, ενώ στις εισαγωγές που πραγματοποιεί η θέση που εντάσσεται είναι πολύ υψηλή, κάτι όμως που οδηγεί σε αρνητικό εμπορικό ισοζύγιο αρκετά χρόνια τώρα.

Οι εξαγωγές είναι λοιπόν το θέμα που πραγματεύεται η συγκεκριμένη πτυχιακή εργασία. Στο πρώτο μέρος μελετάται το θεωρητικό υπόβαθρο των εξαγωγών πριν το ευρώ έως σήμερα αλλά και οι αδυναμίες του συστήματος εξαγωγών που διαθέτει η χώρα.

Στο δεύτερο μέρος, γίνεται η παρουσίαση των στατιστικών αποτελεσμάτων των ελληνικών εξαγωγών όλα αυτά τα χρόνια όταν ακόμα η χώρα βρισκόταν στη δραχμή (πριν το 2001) αλλά και μετά όταν το ευρώ έγινε το εθνικό νόμισμα. Επίσης, θα φανεί ποιες χώρες είναι πρώτες ως προς τις εξαγωγές της Ελλάδας σε χρηματικά ποσά αλλά και σε ποσοστά.

Τέλος, παρουσιάζονται τα συμπεράσματα της εργασίας. Πιο συγκεκριμένα, θα εμφανιστούν πώς κυμαίνονται όλα αυτά τα χρόνια οι ελληνικές εξαγωγές, αν είναι θετικό ή αρνητικό το αποτέλεσμα αυτό για τη χώρα και αν μπορεί να βρεθεί κάποια λύση στο πρόβλημα.

ABSTRACT

In recent years Greece has entered a period of intense financial crisis. In the quest for the causes of this crisis, economists almost unanimously conclude the need to develop the country's exports and competitiveness against other countries. Compared with other countries, Greece has a very low position in terms of exports, while imports in the position falls is very high, but this leads to a negative trade balance for several years now.

Exports are therefore the subject matter of this thesis. The first part studied the theoretical background of exports before the euro to date but also the weaknesses of the system exports the country has.

The second part is the presentation of statistical results of Greek exports all these years even when the country was the drachma (before 2001) and then when the euro became the national currency. Also, what countries will be first in exports of Greece to monetary amounts and percentages.

Finally, presents the conclusions of this work. In particular, we show how varying all these years, Greek exports, whether positive or negative an effect on the country and if there is a solution to the problem.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	6
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	7
ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΕΞΑΓΩΓΩΝ.....	7
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	9
ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΠΡΙΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΝΤΑΞΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΗΝ ΟΝΕ.....	9
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	12
ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΑΠΟ ΤΟ 2000 ΕΩΣ ΤΟ 2010.....	12
2009.....	17
ΧΩΡΕΣ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΞΑΓΩΓΩΝ	19
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4	20
ΠΟΙΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΕΞΑΓΕΙ Η ΕΛΛΑΔΑ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ	20
Εικόνα 4: MADE IN GREECE (ΦΤΙΑΓΜΕΝΟ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ).....	21
ΠΟΙΑ ΧΩΡΑ ΕΙΝΑΙ ΠΡΩΤΗ ΣΤΙΣ ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΩΣ	22
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5	24
ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ.....	24
ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ	24
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6	33
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΛΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΑΥΞΗΣΗ ΤΩΝ ΕΞΑΓΩΓΩΝ.....	33
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	35

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το ισοζύγιο μίας χώρας είναι το σύνολο όλων των εμπορικών και χρηματοοικονομικών συναλλαγών μεταξύ των κατοίκων της και των κατοίκων του εξωτερικού και εξ ορισμού είναι πάντοτε εξισορροπημένο. Οι συναλλαγές μεταξύ κατοίκων της χώρας και του εξωτερικού συνιστούν μεταβιβάσεις εισοδημάτων και τα οποία καταγράφονται στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών ενώ από την άλλη οι χρηματοοικονομικές συναλλαγές (δηλαδή οι κινήσεις κεφαλαίου καταγράφονται στο ισοζύγιο κίνησης κεφαλαίων. Τα δύο αυτά λοιπόν ισοζύγια με τη βοήθεια της Κεντρικής Τράπεζας ¹ η οποία διαχειρίζεται τα συναλλαγματικά αποθέματα της χώρας εξουδετερώνουν το ένα το άλλο και διασφαλίζουν την ισορροπία που είναι απαραίτητη στις ξένες συναλλαγές της χώρας.

Η μεταπολεμική Ελλάδα έχει μακρά παράδοση στα ελλείμματα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών τα οποία καλύπτονται από ισοδύναμα πλεονάσματα του ισοζυγίου κίνησης κεφαλαίων. Το πρόγραμμα οικονομικής σταθερότητας που υιοθετήθηκε στις αρχές του 1990 οδήγησε σε σημαντική μείωση του ελλείμματος αλλά αυτή η τάση αντιστράφηκε γρήγορα και η ανισορροπία του ισοζυγίου αυξήθηκε ραγδαία ως το τέλος της δεκαετίας.

Η είσοδος της Ελλάδας στη ζώνη του ευρώ τον Ιανουάριο του 2001 μετρίασε τη σπουδαιότητα του ελλείμματος ως περιοριστικού παράγοντα ενώ ταυτόχρονα στέρησε από τους εγχώριους φορείς τη δυνατότητα να χρησιμοποιούν συναλλαγματικά και νομισματικά μέτρα ώστε να χειρίζονται τα μεγέθη του ισοζυγίου πληρωμών και φτάνουμε στο σήμερα όπου η χώρα βρίσκεται σε μία κρίσιμη χρηματοπιστωτική περίοδο.

Η οικονομική πολιτική της χώρας στηρίζεται σωστά και στις εξαγωγές με τις οποίες άμεσα ή έμμεσα απασχολούνται σχεδόν 500,000 εργαζόμενοι οι οποίοι αποτελούν το 10% του Α.Ε.Π.² και ειδικά αυτή τη δύσκολη περίοδο έχουν αποκτήσει ιδιαίτερη σημασία. Η έξοδος των ελληνικών επιχειρήσεων από τα σύνορα και την περιορισμένη ελληνική αγορά άρχισε από τις εξαγωγές αγαθών πριν επεκταθεί και στην εξαγωγή της ίδιας της παραγωγής τους με τη μόνιμο εγκατάσταση παραγωγικών μονάδων στο εξωτερικό.

Οι εξαγωγές τώρα στηρίζουν τις ελληνικές επενδύσεις και αυτές με τη σειρά τους αυξάνουν την εξαγωγική δραστηριότητα και διευρύνουν το στρατηγικό σχεδιασμό και τις βλέψεις των επιχειρήσεων τα οποία επεκτείνονται πέρα από τα Βαλκάνια.

¹ Κεντρική Τράπεζα: είναι το ιδιωτικό ή σε κάποιες χώρες κρατικό (όπως τη Γερμανία) χρηματοπιστωτικό ίδρυμα μίας χώρας που συντονίζει τις εγχώριες τράπεζες ως προς τη γενική πολιτική τους και είναι η μοναδική τράπεζα που μπορεί και ελέγχει τις εμπορικές τράπεζες.

² Α.Ε.Π.: σημαίνει ακαθάριστο εγχώριο προϊόν και είναι το σύνολο όλων των αγαθών-υπηρεσιών που παράγει μία οικονομία σε μια συγκεκριμένη χρονική περίοδο, εκφρασμένο σε χρηματικές μονάδες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΕΞΑΓΩΓΩΝ

Εξαγωγή ονομάζεται η αποστολή εμπορευμάτων στο εξωτερικό τα οποία μπορεί να είναι εγχώρια, αλλοδαπά ή μεταποιημένα (οι πρώτες ύλες να προέρχονται από το εξωτερικό). Είναι με λίγα λόγια τα προϊόντα και οι υπηρεσίες που παράγονται στο εσωτερικό και πωλούνται στο εξωτερικό. Καθαρές εξαγωγές είναι η αξία των εξαγωγών μίας χώρας μείον την αξία των εισαγωγών, τα αγαθά δηλαδή που παράγονται στο εξωτερικό και πωλούνται στην εγχώρια αγορά. Οι καθαρές αυτές εξαγωγές ονομάζονται και εμπορικό ισοζύγιο.

Οι εξαγωγές είναι ένα πολύ σημαντικό και αναπόσπαστο κομμάτι της οικονομικής ανάπτυξης κάθε χώρας και συνεπώς θεωρείται επιτακτική ανάγκη η περαιτέρω προώθηση τους να είναι αποτελεσματική. Πιο συγκεκριμένα, όταν αναφερόμαστε στις εξαγωγές, εννοούμε τις δαπάνες που γίνονται για την αγορά αγαθών και υπηρεσιών που παράγονται στην εγχώρια οικονομία και αγοράζονται από αλλοδαπούς.

Οι εξαγωγές διακρίνονται σε 3 βασικές κατηγορίες όσον αφορά τις καταρτιζόμενες στατιστικές του εξωτερικού εμπορίου και είναι:

1. **Κανονικές εξαγωγές:** περιλαμβάνονται όλα τα εξαγόμενα εμπορεύματα που έχουν παραχθεί στο στατιστικό έδαφος της χώρας ή που έχουν εισαχθεί και βρίσκονται στην ελεύθερη διάθεση των εισαγωγέων.
2. **Εξαγωγές μετά από τελειοποίηση στο εσωτερικό:** περιλαμβάνονται τα εξαχθέντα έτοιμα προϊόντα που προέρχονται από την τελειοποίηση των εισαχθέντων
3. **Εξαγωγές προς τελειοποίηση στο εξωτερικό:** περιλαμβάνονται τα εγχώρια προϊόντα που αποστέλλονται στο εξωτερικό προς τελειοποίηση

Για μία χώρα όπως η Ελλάδα, με μικρή εσωτερική αγορά και «ανοιχτή» οικονομία, για να αναπτυχθεί οικονομικά και να φτάσει σε μια αποδοτική και ανταγωνιστική λειτουργία της βιομηχανίας της χρειάζεται μεγαλύτερες αγορές για να διαθέτει την αυξανόμενη βιομηχανική παραγωγή της. Οι εξαγωγές αγαθών αποτελούν λοιπόν ένα από τους βασικότερους παράγοντες για τη βιομηχανική ανάπτυξη της Ελλάδας αλλά και τη γενικότερη οικονομική ανάπτυξη και άνοδο του βιοτικού επιπέδου. Οι βασικότερες μορφές εξαγωγών στην Ελλάδα είναι ο τουρισμός, εμπορική ναυτιλία, η εργασία των Ελλήνων μεταναστών στο εξωτερικό αλλά και οι κατασκευές στο εξωτερικό από ελληνικές εταιρείες.

Για τη σπουδαιότητα των εξαγωγών όσον αφορά τη βιομηχανική και γενικότερα την οικονομική ανάπτυξη της χώρας, θα πρέπει να τονίσουμε ότι οι εξαγωγές μας αποφέρουν το πολύτιμο συνάλλαγμα που χρειάζεται για να πληρωθούν οι εισαγωγές του αναγκαίου εξοπλισμού, των πρώτων υλών αλλά και των ενδιάμεσων προϊόντων χωρίς τις οποίες είναι αδύνατη η λειτουργία της βιομηχανίας και της ανάπτυξης της χώρας.

Επίσης, οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών και μάλιστα υπό την προϋπόθεση ότι αυξάνονται με το χρόνο αποτελούν τον καλύτερο τρόπο εξυπηρέτησης του εξωτερικού χρέους της χώρας. Υπάρχουν συγκεκριμένοι λόγοι που καθιστούν τις εξαγωγές σημαντικότερες στη συμβολή τους στην οικονομική ανάπτυξη της κάθε χώρας όπως θα δούμε παρακάτω.

Πρώτον, οι εξαγωγές είναι άμεσα και οργανικά συνδεδεμένες με την παραγωγή, τις επενδύσεις, την οικονομία και γενικά την οικονομική ανάπτυξη της χώρας ενώ οι εξαγωγές υπηρεσιών με τα αντίστοιχα εισοδήματα που δημιουργούν (με τα εμβάσματα των μεταναστών) συμβάλλουν στην αύξηση της εγχώριας κατανάλωσης αλλά χωρίς κάποια αντίστοιχη συμβολή στην αύξηση της εγχώριας προσφοράς αγαθών.

Δεύτερον, είναι αναμφισβήτητο γεγονός ότι οι εξαγωγές επηρεάζονται πολύ περισσότερο από παράγοντες εξωγενείς όπως μία διεθνή οικονομική ύφεση. Σαν απόρροια αυτού, οι κάτοικοι του εξωτερικού σε περιόδους οικονομικής ύφεσης περιορίζουν πρώτα τις δαπάνες τουρισμού και όχι τροφής ή ένδυσης.

Τρίτον, μία χώρα όπως η Ελλάδα έχει έλλειψη των απαραίτητων πρώτων υλών και της κατάλληλης τεχνολογίας που χρειάζεται για την παραγωγή των αγαθών που πρόκειται να εξαχθούν. Διάφορα μελέτες δείχνουν ότι στις εξαγωγές των αγαθών υπάρχει αρκετά υψηλό «εισαγόμενο στοιχείο» αναφερόμενοι στα ενδιάμεσα προϊόντα και στις πρώτες ύλες που απαιτούνται.

Εικόνα 1 : Προϊόντα προς εξαγωγή

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΠΡΙΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΝΤΑΞΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΗΝ ΟΝΕ3

Η ελληνική οικονομία αναπτύχθηκε ταχύτατα μετά το δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο αλλά και τον εμφύλιο. Η είσοδος της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα πραγματοποιήθηκε το 1981 και είναι το κύριο σημείο μέσα στην πρόσφατη ιστορία της χώρας. Η ιδιότητα μέλους στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα (ΕΟΚ) αντιμετωπίστηκε ως προστασία των αποκατεστημένων δημοκρατικών θεσμών της χώρας μετά από τη δικτατορία του 1967-1974.

Η Ελλάδα εισήχθη στην Ε.Ε. σε μία περίοδο επιδεινωμένης οικονομικής κρίσης καθώς ήταν μια από τις οικονομίες που επηρεάστηκαν αρνητικά από τις κρίσεις του πετρελαίου το 1973 και το 1979. Στη δεύτερη δεκαετία η ελληνική οικονομική επίδοση βελτιώνεται σημαντικά μετά από ένα επιτυχές μακροοικονομικό πρόγραμμα σταθεροποίησης.

Τις δεκαετίες 1980-1990 αλλά και αργότερα διαδραματίστηκαν διάφορα πολιτικοκοινωνικά γεγονότα τα οποία έπαιξαν πολύ σπουδαίο ρόλο στην οικονομική και γενικά πολιτική και πολιτιστική ζωή της Ελλάδας αλλά και ολόκληρου του κόσμου. Όσον αφορά την Ελλάδα, τη δεκαετία του 80' η πρώτη κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ είναι γεγονός. Με πρωθυπουργό τον Ανδρέα Παπανδρέου πραγματοποιούνται πολλές μεταρρυθμίσεις κυρίως στο δημόσιο τομέα και ιδρύονται αμέτρητοι δημόσιοι οργανισμοί με απόρροια την αποτελεσματική επανεκκίνηση της ελληνικής οικονομίας.

Ένα ακόμα σημαντικό γεγονός για την Ελλάδα ήταν και η οικονομική κρίση του 1987. Η Ελλάδα θέλοντας να βελτιώσει την οικονομική της κατάσταση ξεκίνησε τις έρευνες για πετρέλαιο στο Αιγαίο. Πραγματοποιώντας όμως αυτή την κίνηση ήρθαν σε άμεση αντιπαράθεση με τους Τούρκους από τους οποίους δημιουργήθηκαν και θερμά επεισόδια μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα η Ελλάδα να σταματήσει αμέσως τις έρευνες και να υπογράψει το Πρωτόκολλο της Βέρνης, το Μάρτιο του 1987, το οποίο δέσμευε και τις δύο πλευρές να απέχουν από οποιαδήποτε ενέργεια στην περιοχή, όσο διάστημα διαρκούσαν οι διαπραγματεύσεις για την υφαλοκρηπίδα.

Ένα από τα πιο σημαντικά γεγονότα που είχαν παγκόσμια ισχύ είναι το πυρηνικό ατύχημα του Τσερνομπίλ στην Ουκρανία τον Απρίλιο του 1986, που είχε σαν αποτέλεσμα τη διαρροή ραδιενέργειας κυρίως στα κράτη της Ανατολικής Ευρώπης. Το αποτέλεσμα αυτό είχε άμεσο αντίκτυπο στα κράτη που διέρρευσε η ραδιενέργεια γιατί παγκοσμίως αποκλείστηκαν οι εξαγωγές αυτών των κρατών φοβούμενοι ότι τα προϊόντα είχαν εκτεθεί στη ραδιενέργεια.

Το επόμενο συμβάν που σημάδεψε μία ολόκληρη εποχή είναι η πτώση του Τείχους του Βερολίνου το Νοέμβριο του 1989 το οποίο μέχρι τότε χώριζε τη Γερμανία σε δύο μέρη, την Ανατολική και τη Δυτική. Το Τείχος έγινε το σύμβολο του χωρισμού, του χωρισμού της Γερμανίας, του χωρισμού της Ευρώπης μέχρι το 1989 που ήρθε η πτώση και η Γερμανία έγινε πάλι ένα ενωμένο κράτος το οποίο στα επόμενα χρόνια που θα ακολουθούσαν θα αναπτυσσόταν σε μία οικονομική υπερδύναμη και σε ένα από τα πιο δυνατά κράτη στον κόσμο.

³ ΟΝΕ: Τα αρχικά σημαίνουν οικονομική και νομισματική ένωση και υλοποιήθηκε τον Ιούνιο του 1988 έπειτα από 3 στάδια όπου πραγματοποιήθηκε ο αμετάκλητος καθορισμός των συναλλαγματικών ισοτιμιών των 13 τότε κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σήμερα είναι 27 και είναι Βέλγιο, Γαλλία, Γερμανία, Ιταλία, Λουξεμβούργο, Ολλανδία, Δανία, Ιρλανδία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ελλάδα, Πορτογαλία, Ισπανία, Αυστρία, Φινλανδία, Σουηδία, Κύπρος, Τσεχία, Σλοβακία, Εσθονία, Λετονία, Λιθουανία, Πολωνία, Ουγγαρία, Μάλτα, Σλοβενία, Βουλγαρία και Ρουμανία.

Η Συνθήκη του Μάαστριχτ, επίσημα γνωστή ως Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση θεωρείται ίσως η σημαντικότερη συνθήκη της Ευρωπαϊκής Ηπείρου και η δεύτερη σε παγκόσμια κλίμακα μετά από εκείνη της ίδρυσης του ΟΗΕ. Δεν υπήρξε ποτέ στην παγκόσμια ιστορία παρόμοια συνθήκη με τόσο πλούσιο πολιτικό, οικονομικό, κοινωνικό και πολιτισμικό περιεχόμενο. Η συνθήκη έλαβε το όνομά της από την πόλη της Ολλανδίας όπου και υπεγράφη στις 7 Φεβρουαρίου του 1992.

Επίσης πολύ σημαντικά ήταν και τα επόμενα χρόνια με την οικονομική κρίση της Ευρώπης το 1992 αλλά και την κρίση της Ασίας το 1997. Αυτό που αποκαλούσαν οικονομικό θαύμα της Ασίας αποδείχθηκε τελικά καταστροφή το 1997. Οι επενδυτές έκαναν για ακόμη μία φορά αυτό που ξέρουν καλά: έχασαν την εμπιστοσύνη τους. Οι υψηλοί δείκτες έκαναν τις ασιατικές αγορές να μοιάζουν προκλητικές, όταν όμως οι ΗΠΑ αποφάσισαν να περιορίσουν τη δική τους προσωρινή ύφεση μειώνοντας τους δείκτες ενδιαφέροντος, έκαναν την αγορά τους πιο ελκυστική και την ασιατική πιο ριψοκίνδυνη. Ακολούθησαν αλυσιδωτές αντιδράσεις, ξεκινώντας με την Ταϊλάνδη και στη συνέχεια με τις Φιλιππίνες, την Ινδονησία, το Χονγκ Κόνγκ, τη Μαλαισία πυροδοτώντας έτσι μία παγκόσμια κρίση.

Αυτά και διάφορα άλλα οικονομικά και κοινωνικά γεγονότα που πραγματοποιήθηκαν επηρέασαν θετικά και αρνητικά-κυρίως όμως θετικά-την οικονομία και συνεπώς τις εξαγωγές της Ελλάδας αλλά και ολόκληρου του κόσμου.

Την 1^η Ιανουαρίου 2001 η Ελλάδα εντάχθηκε στην Ευρωζώνη ωστόσο το ευρώ εισήχθη το 2002. Αυτή η ένταξη στόχευε στην επίτευξη οικονομικών και πολιτικών πλεονεκτημάτων. Παρά τις συχνές διαταραχές λόγω των περιοδικών αποκλίσεων της χώρας από τις συμβατικές της υποχρεώσεις η πορεία της Ελλάδας φάνταζε διαχειρίσιμη. Η σφοδρότητα όμως της κρίσης που ξέσπασε το 2009 και κορυφώθηκε μέσα στο 2010 αποκάλυψε τις χρόνιες αδυναμίες του ελληνικού οικονομικού και πολιτικού συστήματος να λειτουργήσει αρμονικά τόσο εντός της Ευρωζώνης όσο και στο διεθνές περιβάλλον.

Είναι αναμφισβήτητο ότι η χώρα επωφελήθηκε από τα πλεονεκτήματα του ενιαίου νομισματικού χώρου στις συναλλαγές της με τις άλλες χώρες της Ευρωζώνης και μετρίασε τη σπουδαιότητα του ελλείμματος του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών.

Αρκετές εφημερίδες του εξωτερικού έχουν εξετάσει εμπειρικά την επίδραση στο ενδοκοινοτικό εμπόριο της Ευρωζώνης τα τελευταία χρόνια. Παραδείγματα τέτοιων εφημερίδων είναι η *Micco*, *Stein* και *Ordenez*, *De Nardia* και *Vicarelli*, *Barr* και άλλες. Χωρίς εξαιρέσεις αυτές οι εφημερίδες βρήκαν την επίδραση του ευρώ θετική από οικονομική άποψη αν και κάποιες από αυτές καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι υπάρχουν σημαντικές διαφορές μεταξύ των χωρών όσον αφορά την επίδραση της ΟΝΕ σχετικά με το εμπόριο.

Η επίδραση της ΟΝΕ στις εξαγωγές της Ελλάδας στην Ευρωζώνη σύμφωνα με τα διεθνή μέσα είναι αρνητική και στατιστικά πολύ σημαντική. Με άλλα λόγια η υιοθέτηση του ευρώ ως εθνικού νομίσματος στην Ελλάδα την 1^η Ιανουαρίου 2001 οδήγησε σε μείωση των εξαγωγών της προς άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης που επίσης έχουν υιοθετήσει το ευρώ ως εθνικό τους νόμισμα.

Εικόνα 2: Η Ελλάδα εισήγαγε το ευρώ το 2002

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται ο μέσος όρος των δεικτών τιμών εξαγωγής στην Ελλάδα σε σχέση με άλλες χώρες που βρίσκονται στην Ευρωπαϊκή Ένωση για 1995-2000 και 2001-2005 (με έτος αναφοράς το 2000).

Πίνακας 1: Μέσος όρος των δεικτών τιμών εξαγωγής

ΧΩΡΑ	1995-2000	2001-2005
ΑΥΣΤΡΙΑ	0,887	1,035
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	0,892	1,166
ΓΑΛΛΙΑ	0,836	0,938
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	0,893	1,028
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	0,897	1,081

Πηγή: International Financial Statistics CD-ROM

Η πηγή των παραπάνω στοιχείων είναι η International Financial Statistics CD-ROM. Παρατηρούμε στον πίνακα ότι ο μέσος όρος ποσοστών εξαγωγών παρουσιάζεται υψηλότερος κατά τη δεύτερη περίοδο (μετά το ευρώ) σε σύγκριση με την περίοδο πριν το ευρώ σε όλες τις περιπτώσεις. Αυτό, η αύξηση δηλαδή των λόγων των τιμών εξαγωγής δείχνουν ότι τα ελληνικά προϊόντα ακρίβυναν σχετικά περισσότερο απ' ό,τι της Αυστρίας, της Φινλανδίας, της Γαλλίας, της Γερμανίας και της Πορτογαλίας. Λαμβάνοντας υπόψη αυτήν την παρατήρηση, είναι λογικό να συμπεράνουμε ότι η αύξηση των τιμών των ελληνικών εξαγωγών σε σχέση με τις τιμές των εξαγωγών σε άλλες χώρες μπορεί να εξηγήσει τις αρνητικές επιπτώσεις των ελληνικών εξαγωγών μετά την ΟΝΕ στις αγορές της Ευρωζώνης.

Εικόνα 3: Δραχμή-ευρώ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΑΠΟ ΤΟ 2000 ΕΩΣ ΤΟ 2010

Από τα ιστορικά δεδομένα προκύπτει ότι οι ελληνικές εξαγωγές θα επηρεαστούν αρνητικά από την παγκόσμια οικονομική κρίση. Ποσοστό 22,6% αύξηση σημείωσαν οι ελληνικές εξαγωγές το 2000 και 12.697.508 χιλ. ευρώ, τη μεγαλύτερη από το 1990 σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία. Ο λόγος της εντυπωσιακής αυτής αύξησης των εξαγωγών βρίσκεται στην άνοδο της τιμής του δολαρίου έναντι του ευρώ (άρα και της δραχμής), στην άνοδο της τιμής του πετρελαίου διεθνώς αλλά και στην εξομάλυνση της κατάστασης στο Κόσσοβο και τα Βαλκάνια γενικότερα.

Οι ελληνικές εξαγωγές κατέγραψαν αύξηση το 2004 αλλά μείωση της μέσης ετήσιας τάσης κατά τη διάρκεια της εξεταζόμενης περιόδου 2000-2004, κατά 1,8% σύμφωνα με το Ινστιτούτο Εξαγωγικών Ερευνών και Σπουδών του ΣΕΒΕ στην ανάλυση για την πορεία των ελληνικών εξαγωγών για το διάστημα από 2000-2004. Πιο συγκεκριμένα λοιπόν, για το 2004 υπολογίστηκαν σε 11,8 δις ευρώ, καταγράφοντας έτσι ετήσια αύξηση της τάξης του 3,9%. Η Ελλάδα έπειτα από συνεχόμενη πτώση των εξαγωγών για το 2001 αλλά και το 2002, το 2003 ανέκαμψαν και συνέχισαν την ανοδική τους πορεία το 2004.

Πέραν βέβαια της ανόδου των εξαγωγών το εμπορικό ισοζύγιο της Ελλάδας όχι μόνο παρέμεινε ελλειμματικό αλλά το έλλειμμα αυξήθηκε στα 30 δις ευρώ αντικατοπτρίζοντας τη συγκριτικά μεγαλύτερη αύξηση των ελληνικών εισαγωγών.

Πίνακας 2: Οι πρώτες χώρες-μέλη της Ε.Ε. σε εξαγωγές (χιλιάδες ευρώ)

ΧΩΡΕΣ Ε.Ε	2001	2003	2004	ΜΕΡΙΔΙΟ
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	625.850.788	639.490.116	718.235.254	26,3%
ΓΑΛΛΙΑ	357.080.103	345.080.223	353.950.572	12,5%
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	240.150.749	249.206.720	278.895.063	10,9%
ΗΝ.ΒΑΣΙΛΕΙΟ	299.881.412	291.179.218	277.943.328	10,4%
ΙΤΑΛΙΑ	269.664.794	265.981.419	277.943.328	10,1%
ΒΕΛΓΙΟ	211.203.323	227.260.269	245.362.292	9,2%
ΙΣΠΑΝΙΑ	128.165.095	131.089.548	141.119.684	5,1%
ΣΟΥΗΔΙΑ	80.150.555	81.753.813	93.474.802	3,4%
ΑΥΣΤΡΙΑ	76.894.917	81.030.487	93.234.746	3,3%
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	90.054.836	92.090.600	83.235.239	3,0%
ΔΑΝΙΑ	52.530.336	55.064.290	57.860.832	2,2%
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	47.900.555	47.645.173	46.385.404	1,7%
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	26.699.681	27.159.145	28.446.789	1,0%
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	10.650.715	10.477.816	12.718.737	0,5%
ΕΛΛΑΔΑ	11.405.664	10.270.631	11.832.324	0,5%

Πηγή: Σύνδεσμος Εξαγωγέων Βορείου Ελλάδας (2006)

Αξίζει να σημειωθεί ότι οι εξαγωγές της Ελλάδας βρίσκονται στην τελευταία θέση κατάταξης των χωρών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς όλο τον κόσμο (πίνακας 2), κατέχοντας μερίδιο 0,5% ενώ η Γερμανία κατέχει την πρώτη θέση με μερίδιο 26,3%.

2003

Αύξηση κατέγραψαν οι εξαγωγές της Ελλάδας το 2003 της τάξης του 10,9% οι οποίες ανήλθαν στα 11,4 δις ευρώ και είναι η δεύτερη υψηλότερη της τελευταίας πενταετίας μετά την αύξηση του 2000. Οι ελληνικές εξαγωγές προς τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης καταλαμβάνουν την πρώτη θέση με ποσοστό επί του συνόλου των εξαγωγών 46,1% και με αξία να ξεπερνά τα 5,2 δις ευρώ.

Για ακόμη μία φορά η Γερμανία κυριάρχησε ως η πρώτη χώρα προορισμού των ελληνικών εξαγωγών με 1,4% δις ευρώ όπως φαίνεται και στον παρακάτω πίνακα, η Ιταλία στη δεύτερη θέση με το 10,6% και ακολουθούν το Ηνωμένο Βασίλειο, οι ΗΠΑ και η Βουλγαρία.

Πίνακας 3: Οι ελληνικές εξαγωγές ανά χώρα, σε χιλ. ευρώ

ΧΩΡΑ	2003	ΜΕΡΙΔΙΟ
Γερμανία	709.040	12,20%
Ιταλία	654.300	11,30%
Η.Π.Α.	442.806	7,60%
Ην. Βασίλειο	416.785	7,20%
Βουλγαρία	359.252	6,20%
Κύπρος	257.914	4,40%
Γαλλία	253.887	4,40%
Ισπανία	210.901	3,60%
Τουρκία	201.903	3,50%
Π.Γ.Δ.Μ.	165.986	2,90%
Ρουμανία	156.021	2,70%
Ολλανδία	147.096	2,50%
Αλβανία	146.980	2,50%
Ρωσία	124.539	2,10%
Βέλγιο	91.628	1,60%
Σερβία/ Μαυροβούνιο	90.738	1,60%
Ελβετία	56.250	1,00%
Σουηδία	55.272	1,00%
Πολωνία	53.937	0,90%
Ισραήλ	50.914	0,90%
Σύνολο εξαγωγών	5.797.643	100,00%

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (2004)

Σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία της Eurostat οι ελληνικές εξαγωγές κατέγραψαν αύξηση το 2004 και πιο συγκεκριμένα υπολογίστηκαν σε 11,8 δις ευρώ με ετήσια αύξηση 3,9%. Οι εξαγωγές της Ελλάδας έπειτα από συνεχόμενη πτωτική πορεία το 2001 αλλά και το 2002 ανέκαμψαν το 2003 και συνέχισαν με άνοδο το 2004. Ωστόσο, αν και είχαμε άνοδο των εξαγωγών το εμπορικό ισοζύγιο για την Ελλάδα όχι μόνο παρέμεινε ελλειμματικό αλλά το έλλειμμα αυξήθηκε στα 30 δις ευρώ δείχνοντας τη μεγαλύτερη αύξηση των εισαγωγών.

Γράφημα 1: Ελληνικές εξαγωγές από το 1995-2007

Στο παραπάνω γράφημα διατυπώνονται οι ελληνικές εξαγωγές από το 1995 έως το 2007 και είναι εμφανής η αύξηση από το 2003 και μετά.

2006

Το έτος 2006 οι εξαγωγές άγγιξαν σε αξία τα 20.942.761.761 δις ευρώ ενώ την προηγούμενη χρονιά είχαν ανέλθει στα 17.434.446.631 δις ευρώ σημαντική αύξηση των 3δις ευρώ περίπου. Παρακάτω, παρατίθεται ένας πίνακας των ελληνικών εξαγωγών με προορισμό τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Πρώτη χώρα προορισμού των ελληνικών προϊόντων για το 2006 έρχεται η Ιταλία ενώ το 2005 ήταν η Γερμανία με μικρές διαφορές η πρώτη από τη δεύτερη.

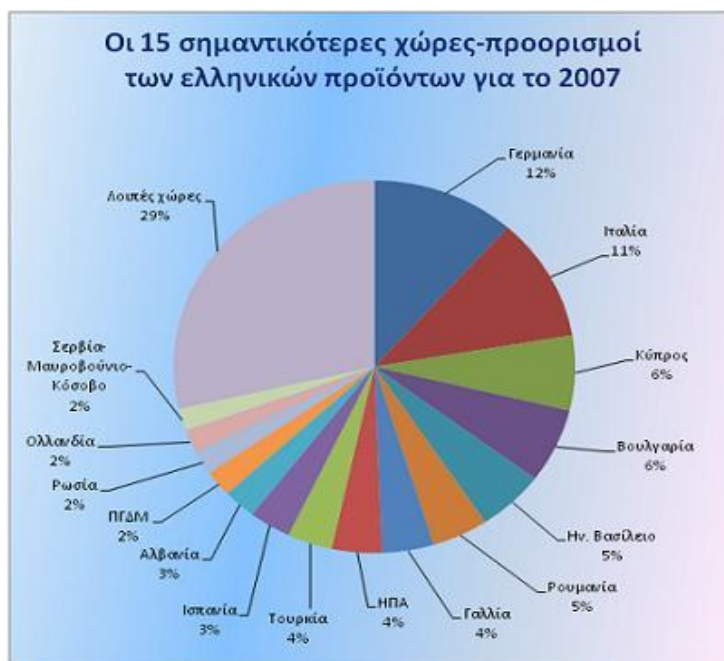
Πίνακας 4: Ελληνικές εξαγωγές προς χώρες Ε.Ε. 2005-2006

ΧΩΡΑ	2005	2006	ΜΕΡΙΔΙΟ
ΙΤΑΛΙΑ	833.171	1.106.667	22,00%
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	961.664	1.062.446	21,20%
ΗΝ.ΒΑΣΙΛΕΙΟ	554.798	546.633	10,90%
ΚΥΠΡΟΣ	368.712	469.484	9,30%
ΓΑΛΛΙΑ	344.530	441.468	8,80%
ΙΣΠΑΝΙΑ	288.933	384.021	7,60%
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	188.813	201.004	4,00%
ΒΕΛΓΙΟ	97.840	129.091	2,60%
ΠΟΛΩΝΙΑ	77.707	98.724	2,00%
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	17.519	92.791	1,80%
ΑΥΣΤΡΙΑ	77.453	78.296	1,60%
ΣΟΥΗΔΙΑ	81.512	75.758	1,50%
ΔΑΝΙΑ	80.211	67.042	1,30%
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	46.819	56.839	1,10%
ΤΣΕΧΙΑ	31.816	48.655	1,00%
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	55.012	43.474	0,90%
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	32.411	38.514	0,80%
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	23.787	32.001	0,60%
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	9.158	15.810	0,30%
ΜΑΛΤΑ	7.883	13.632	0,30%
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	5.911	7.440	0,10%
ΛΕΤΟΝΙΑ	4.396	5.328	0,10%
ΕΣΘΟΝΙΑ	3.444	5.072	0,10%
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	2.398	2.365	0,10%
ΣΥΝΟΛΟ	4.195.895	5.022.556	100,00%

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (2007)

2007

Η αξία των ελληνικών εξαγωγών το 2007 βάσει προσωρινών στοιχείων της ΕΣΥΕ (στις αρχές του 2008) ανήλθε σε 22 δις ευρώ περίπου σημειώνοντας αύξηση 4% ωστόσο αν η αύξηση υπολογιστεί με βάση το υποτιμημένο αμερικανικό νόμισμα (δολάριο) η αύξηση φτάνει το 13,5%.

Διάγραμμα: Οι 15 σημαντικότερες χώρες-προορισμοί των ελληνικών προϊόντων για το 2007

Όπως φαίνεται και στο παραπάνω διάγραμμα πρώτη χώρα προορισμού των ελληνικών εξαγωγών για το 2007 έρχεται η Γερμανία με ποσοστό 12%, έπειτα έρχεται η Ιταλία με 11%, και ακολουθούν η Κύπρος με 6%, η Βουλγαρία επίσης με 6%, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Ρουμανία με 5%, η Γαλλία οι ΗΠΑ και η Τουρκία με 4%, η Ισπανία και η Αλβανία με 3%, η ΠΓΔΜ, η Ρωσία, η Ολλανδία και η Σερβία-Μαυροβούνιο με 2% και τέλος λοιπές χώρες το υπόλοιπο 29%.

2008

Με θετικό πρόσημο έκλεισε το 2008 για τις ελληνικές εξαγωγές παρά τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν, φθάνοντας τα 25,5 δις περίπου ευρώ έναντι 23,5 δις περίπου ευρώ το 2007. Και πάλι τις πρώτες θέσεις μεταξύ των χωρών προορισμού κατέλαβαν η Ιταλία και η Ισπανία με μερίδιο 11,5% και 10,5% αντίστοιχα επί του συνόλου και ακολουθούν κατά σειρά κατάταξης η Βουλγαρία, η Κύπρος, οι ΗΠΑ, το Ηνωμένο Βασίλειο, η Ρουμανία και η Τουρκία.

2009

Σύμφωνα με την Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδας (αρχές του 2010) και ανακοίνωσή της για το κλείσιμο του 2009, λόγω της οικονομικής κρίσης που ξεκίνησε το 2008 και κορυφώθηκε το 2009 οι ελληνικές εξαγωγές κατέγραψαν σημαντική μείωση κατά 17,5% σε σχέση με το 2008, ενώ σε αξία ανήλθαν σε 20,4 δις ευρώ επιστρέφοντας σε επίπεδα του 2005 που υπολογίζονταν σε 14,7 δις ευρώ.

Επίσης, αξίζει να σημειωθεί ότι οι ελληνικές εξαγωγές κατέγραψαν μείωση το 2009 έπειτα από έξι συνεχή έτη ανόδου, από το 2003 δηλαδή και μετά λόγω της οικονομικής κρίσης.

2010

Όπως αναφέρει σε ανακοίνωσή του το Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας και σύμφωνα με στοιχεία του Ελληνικού Εξωτερικού Εμπορίου (ΟΠΕ), η αξία των ελληνικών εξαγωγών παρουσίασε αύξηση κατά 10,7% έναντι του προηγούμενου χρόνου με αξία που έφτασε τα 21,5 δις ευρώ περίπου.

ΟΙ ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΣΗΜΕΡΑ

Μία συνεχιζόμενη αύξηση των ελληνικών εξαγωγών κατά τους πρώτους μήνες του 2011 συνέβαλαν σημαντικά στη βελτίωση των όρων του εξωτερικού εμπορίου στην Ελλάδα.

Σύμφωνα με μία ανάλυση που πραγματοποίησε ο Πανελλήνιος Σύνδεσμος Εξαγωγέων (ΠΣΕ) και το Κέντρο Εξαγωγικών Ερευνών και Μελετών, οι ελληνικές εξαγωγές συμπεριλαμβανομένων των προϊόντων πετρελαίου, αυξήθηκε κατά 31,5% στην περίοδο Ιανουάριος-Μάρτιος 2011 σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2010 ενώ στην αντίστοιχη αξία αυξήθηκε σε 4.566.900 εκ. ευρώ από 4.473.400 εκ. ευρώ.

Με δηλώσεις της, η Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Συνδέσμου Εξαγωγέων, κα Χριστίνα Σακελλαρίδη τόνισε ότι η αύξηση των ελληνικών εξαγωγών της τάξης του 8 έως 10% μπορεί να αναμένεται σε ετήσια βάση. Από την άλλη, πρόσφατες εκτιμήσεις του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ⁴) προβλέπουν άνοδο κατά 9,4% στις ελληνικές εξαγωγές μέσα στο 2011.

Αυτό αντιπροσωπεύει μία σημαντική αναθεώρηση προς τα πάνω, καθώς στις προηγούμενες εκτιμήσεις του ΟΟΣΑ πρόβλεπαν άνοδο των ελληνικών εξαγωγών της τάξης του 6%. Αν λοιπόν οι εκτιμήσεις αυτές γίνουν πραγματικότητα αυτή η αύξηση θα αποτελέσει ρεκόρ στην αξία των εξαγωγών κατά τη διάρκεια του 21^{ου} αιώνα.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι μία τέτοια αύξηση των εξαγωγών (31,5%) και η συνεχής μείωση των εισαγωγών από το 2010 έως τους τρεις πρώτους μήνες του 2011 το εμπορικό έλλειμμα έχει μειωθεί σε 6.209.500 εκ. ευρώ από 9.462.400 εκ. ευρώ γεγονός που αντιστοιχεί σε μείωση του εμπορικού ελλείμματος κατά 34,4%.

Σύμφωνα με ενημέρωση από το πρακτορείο ειδήσεων Reuters την 7^η Μαρτίου 2011 «Μία αύξηση των εξαγωγών στην Ελλάδα έχει δώσει μία αχτίδα ελπίδας στο ζοφερό απόηχο της κρίσης του χρέους της αλλά υποκείμενα στοιχεία δείχνουν έλλειψη ανταγωνιστικότητας που βρίσκεται στη ρίζα των προβλημάτων της».

Το πρώτο τρίμηνο του 2011 καταγράφηκε μία σημαντική αύξηση στις εξαγωγές προς χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (με ποσοστό 20,8%), στις χώρες της Βορείου Αμερικής (26,5%), άλλες χώρες του ΟΟΣΑ (Ισλανδία, Νορβηγία, Ελβετία, Τουρκία με 40,5%), τα Βαλκάνια (23,1%)

⁴ Είναι ένας διεθνής οργανισμός εκείνων των ανεπτυγμένων χωρών που υποστηρίζουν τις αρχές της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας και της οικονομίας της ελεύθερης αγοράς. Δημιουργήθηκε το 1948, για την ανοικοδόμηση της Ευρώπης και αυτή τη στιγμή υπάρχουν 33 πλήρη μέλη.

ΧΩΡΕΣ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΞΑΓΩΓΩΝ

Τα τελευταία δέκα χρόνια έχει διαφοροποιηθεί σημαντικά η σύνθεση των δέκα πρώτων κρατών όπου και εξάγονται τα ελληνικά προϊόντα. Το 1990 εκτός από τις Γερμανία, Ιταλία, Γαλλία, Ηνωμένο Βασίλειο, ΗΠΑ και Κύπρο ανήκαν η Ολλανδία, το Βέλγιο και η Σουηδία οι οποίες σήμερα βρίσκονται σε πολύ χαμηλότερη θέση στη λίστα των ελληνικών εξαγωγών. Γενικότερα παρατηρείται μία τάση καθόδου των κοινοτικών και δυτικών χωρών (Ολλανδία, Βέλγιο) και μία εντυπωσιακή άνοδος των Βαλκανικών χωρών (Τουρκία, Ρουμανία, Βουλγαρία).

Υψηλή μεταβλητότητα και έντονες διακυμάνσεις καταγράφονται στην ανάλυση των ελληνικών εξαγωγών, στο πρώτο τρίμηνο του 2011, όσον αφορά τις γεωγραφικές περιοχές. Ο λόγος είναι η κορύφωση των εξαγωγών το μήνα Μάρτιο προς την Ευρωπαϊκή Ένωση των 25 κρατών μελών (72% του συνόλου των εξαγωγών), ενώ το υπόλοιπο 28% προορίζονται για τον υπόλοιπο κόσμο. Αντίθετα, κατά τους δύο πρώτους μήνες του έτους που διανύουμε μία σημαντική αύξηση των εξαγωγών καταγράφηκε προς τις τρίτες χώρες (σε ειδικά προϊόντα πετρελαίου).

Σε τριμηνιαία βάση και σε σχέση με τις γεωγραφικές περιοχές, υπήρξε μία αύξηση κατά 21,8% των εξαγωγών στις ανεπτυγμένες χώρες σύμφωνα και πάλι με στατιστικά στοιχεία του ΟΟΣΑ. Υπάρχει σχεδόν ένας τετραπλασιασμός των εξαγωγών προς την Νοτιοανατολική Ασία (Ταϊβάν, Ινδονησία, Σιγκαπούρη, Φιλιππίνες, Χονγκ Κονγκ, Νότια Κορέα, Ταϊλάνδη της τάξης του 290%) και σχεδόν διπλασιασμό των εξαγωγών προς τη Λατινική Αμερική (Αργεντινή, Βραζιλία, Μπαχάμες, Παναμάς, Χιλή κατά 97,3%).

Από την άλλη η μείωση των εξαγωγών καταγράφεται σε άλλες αναπτυγμένες χώρες (Ιαπωνία, Αυστραλία, Νέα Ζηλανδία κατά 28%), στις αφρικανικές χώρες (με εξαίρεση τη Βόρεια Αφρική (κατά 28,8%), στην Ινδία (κατά 36,2%) και στην Κίνα (κατά 7,2%).

Ο γεωγραφικός προορισμός των ελληνικών προϊόντων έχει επηρεαστεί από το ευρώ –ΗΠΑ ισοτιμίας του δολαρίου-, με κοινωνικές και πολιτικές εξελίξεις της Βόρειας Αφρικής και της Μέσης Ανατολής καθώς και από τις επιπτώσεις στο διεθνές εμπόριο από το σεισμό και το τσουνάμι στην Ιαπωνία.

Σήμερα πλέον η Ιταλία κατατάσσεται στην πρώτη θέση ύστερα από αύξηση 27,4% σε σχέση με το πρώτο εξάμηνο του 2010, η οποία προήλθε κυρίως από τις αυξήσεις ελληνικών εξαγωγών σε βιομηχανικά προϊόντα και πρώτες ύλες.

Στον παρακάτω πίνακα φαίνονται οι 8 κυριότερες χώρες προορισμού των ελληνικών εξαγωγών για το 2000 και το 2010 αντίστοιχα με τη Γερμανία να έρχεται πρώτη.

Πίνακας 5: Οι 8 κυριότεροι προορισμοί των ελληνικών προϊόντων το 2000 και το 2010

ΧΩΡΑ	ΠΟΣΟ	
	2000	2010
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	1,7	1,77
ΙΤΑΛΙΑ	1,3	1,75
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	861	849
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	487	1,04
ΗΠΑ	691	618
ΤΟΥΡΚΙΑ	631	858
ΚΥΠΡΟΣ	551	1,16
ΓΑΛΛΙΑ	490	619

Πηγή: Πανελλήνιος Σύνδεσμος Εξαγωγέων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΠΟΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΕΞΑΓΕΙ Η ΕΛΛΑΔΑ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ

Κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών, την περίοδο δηλαδή που αναφέρεται και ολόκληρη η πτυχιακή εργασία ο πίνακας με τα κυριότερα προϊόντα τα οποία εξάγει η Ελλάδα διαφοροποιείται όχι όμως σε σχέση με το τι εξάγει αλλά πόσο.

Οι κυριότερες γεωγραφικές ζώνες ή αλλιώς οι στόχοι της ελληνικής εξαγωγικής πολιτικής είναι με σειρά προτεραιότητας οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Βορείου Αμερικής-Αυστραλία, Βαλκάνια, Μέση Ανατολή-Βόρειος Αφρική, Ασία, Λατινική Αμερική.

Πίνακας 6: Ελληνικές Εξαγωγές ανά κλάδο (σε ευρώ)

Ελληνικές Εξαγωγές	2010	2009	2008
Βιομηχανικά προϊόντα	3,255,261,188	2,827,842,824	3,926,616,193
Τρόφιμα-Ζώντα ζώα	3,050,945,301	2,716,132,982	2,710,096,053
Χημικά	2,363,726,040	2,093,096,455	2,307,113,322
Λοιπά	2,076,056,740	1,853,936,186	2,371,918,488
Μηχανές & Μεταφορικά μέσα	1,937,992,854	1,954,798,927	2,431,869,413
Ορυκτά-Καύσιμα-Λιπαντικά	1,791,502,177	1,362,461,960	1,902,868,998
Πρώτες Ύλες	944,974,227	711,925,390	775,375,313
Ποτά-Καπνός	540,641,503	589,483,683	578,341,454
Φυτικά & Ζωικά έλαια και λίπη	287,262,357	283,188,880	328,947,071

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή 2011

Οι δέκα σημαντικότεροι εξαγωγικοί κλάδοι της χώρας σύμφωνα με στοιχεία που έκανε γνωστά τον περασμένο χρόνο το υπουργείο Εξωτερικών είναι τρόφιμα, δομικά υλικά, κατασκευές, τουρισμός, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, υγεία-φαρμακευτικά προϊόντα-ιατρικός εξοπλισμός, συσκευές-μηχανολογικός και βιομηχανικός εξοπλισμός, ποτά και τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών.

Στον παραπάνω πίνακα ο οποίος περιέχει στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής με έρευνα που πραγματοποιήθηκε στις αρχές του 2011 καταγράφονται τα κυριότερα εξαγωγίμα προϊόντα για τις τρεις προηγούμενες χρονιές, το 2008, το 2009 και το 2010. Τα βιομηχανικά προϊόντα και τα παράγωγα πετρελαίου βρίσκονται πρώτα στη λίστα των ελληνικών εξαγωγών σε αντίθεση με το λάδι που βρίσκεται στην 21^η θέση. Στη δεύτερη θέση είναι τα τρόφιμα και τα ζώντα ζώα στην ενώ στην τρίτη τα χημικά. Με τα χρόνια αυτά αυξομειώνονται όπως φαίνεται και στον πίνακα με μικρές όμως διαφορές.

Εικόνα 4: MADE IN GREECE (ΦΤΙΑΓΜΕΝΟ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ)

ΠΟΙΑ ΧΩΡΑ ΕΙΝΑΙ ΠΡΩΤΗ ΣΤΙΣ ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΩΣ

Σύμφωνα με στοιχεία που ανακοίνωσε η Ομοσπονδιακή Στατιστική Υπηρεσία και δημοσίευσε η εφημερίδα Καθημερινή στις 14 Φεβρουαρίου 2008 τον τίτλο της πρώτης χώρας στις εξαγωγές παγκοσμίως κατείχε η Γερμανία και για το 2007 με τον όγκο των γερμανικών προϊόντων προς εξαγωγή να ανέρχεται στα επίπεδα ρεκόρ των 969,1 δισεκατομμύρια ευρώ, 8,5% αύξηση με το 2006. Τα θετικά στοιχεία επέτρεψαν στη Γερμανία να ανακοινώσει το εμπορικό πλεόνασμα των 198,8 δις ευρώ, ενώ ένα χρόνο νωρίτερα είχε διαμορφωθεί στα 159 δις ευρώ.

Οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ήταν ο μεγαλύτερος εμπορικός προορισμός της Γερμανίας. Όπως υπογράμμισε η γερμανική στατιστική υπηρεσία τα στοιχεία επέτρεψαν στη Γερμανία να διατηρήσει το προβάδισμά της έναντι της Κίνας, της δεύτερης μεγαλύτερης εξαγωγικής χώρας του πλανήτη. Σύμφωνα με ανακοίνωση του κινεζικού Υπουργείου Εμπορίου, ο όγκος των εξαγωγών τους ανήλθε το 2006 σε 841 δις ευρώ. Ωστόσο ενδέχεται αυτή η χρονιά να αποδειχθεί η προτελευταία, αν όχι η τελευταία στην οποία η Γερμανία έχει τα παγκόσμια σκήπτρα, καθώς οι εξαγωγές των κινεζικών προϊόντων αυξάνονται με ιλιγγιώδη ρυθμούς. Ήδη από το 2006, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου είχε υπαινιχθεί ότι η Κίνα θα προσπεράσει τη Γερμανία στη σχετική κατάταξη το 2009.

Αυτός ο υπαινιγμός βγήκε αληθινός καθώς σύμφωνα με το γραφείο Reuters, το οποίο δημοσιεύτηκε και ως άρθρο στην εφημερίδα Καθημερινή στις 26 Οκτωβρίου 2011, το 2009 ήταν η χρονιά κατά την οποία η Κίνα ξεπέρασε σε εξαγωγές τη Γερμανία, την μέχρι πρότινος πρώτη χώρα διεθνώς ως προς τις εξαγωγές σε όλο τον κόσμο. Εκτός από αυτό η Γερμανία υπέστη ακόμα ένα χτύπημα, καθώς το 2008 την παραμέρισε από την Τρίτη θέση στην κατάταξη των πιο δυνατών οικονομιών.

Από το 1978, όταν άνοιξε τις πύλες της στο διεθνές εμπόριο και τις ξένες επενδύσεις η Κίνα έχει δει τις εξαγωγές της να δεκαπλασιάζονται και να υπερβαίνουν τα 3,8 τρις δολάρια. Σύμφωνα με τη διεθνή τράπεζα δεδομένων Global Trade Information Services, οι Κινέζοι εξαγωγείς κατάφεραν και ανταπεξήλθαν στη δυσκολότερη οικονομική κρίση του κόσμου μετά το δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο καλύτερα από τους Γερμανούς.

Παρά τις εξελίξεις αυτές οι Γερμανοί εξαγωγείς δηλώνουν όχι μόνο απλά ψύχραιμοι αλλά και αισιόδοξοι καθώς πιστεύουν ότι η Κίνα θα διαδραματίσει πολύ σημαντικό ρόλο στην ανάκαμψη της οικονομίας τους. Ο πρόεδρος της ένωσης εξαγωγέων της Γερμανίας Άντον Μπέρνερ επισήμανε σε δήλωσή του: «Δεν μας ανησυχεί το ότι η Κίνα θα αναδειχθεί στην πρώτη εξαγωγική δύναμη του κόσμου, δεδομένου ότι ο πλούτος της χώρας αυτής σημαίνει περισσότερες ευκαιρίες για τις γερμανικές επιχειρήσεις» και συνέχισε λέγοντας «Είναι πού θετικό ότι μας παίρνουν την πρώτη θέση, εφόσον δεν μας αφαιρούν κάτι-όσο πιο εύποροι είναι οι πελάτες μας, τόσο πιο ακμαία η επιχείρησή μας. Οι Κινέζοι για να αναπτύξουν τη χώρα τους χρειάζονται τη γερμανική τεχνογνωσία, τις γερμανικές μηχανές και τα γερμανικά εργοστάσια».

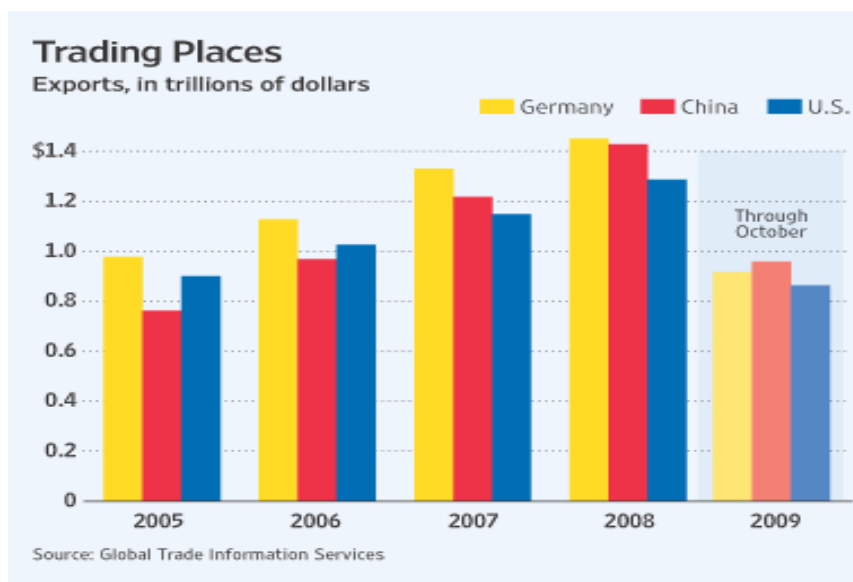
Σε επισημάνσεις τους οι Γερμανοί αναφέρουν ότι η ολοένα και εντονότερη ανάγκη της Κίνας να βελτιώσει τις υποδομές της, να κατασκευάσει αυτοκινητόδρομους αλλά και σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, να αγοράσει εξοπλισμό όπως εργαλεία και μηχανήματα προσφέρει εξαιρετικές προοπτικές για πολλά χρόνια στις γερμανικές επιχειρήσεις. Παράδειγμα που μπορεί να αναφερθεί είναι ο κολοσσός της Siemens, η οποία κατασκευάζει από λαμπτήρες μέχρι τρένα, απασχολεί στην Κίνα 40.000 άτομα.

Κατά τις προβλέψεις του κ. Μπέρνερ, οι πωλήσεις των γερμανικών ειδών στο εξωτερικό θα αυξηθούν 10% τη χρονιά που διανύουμε. Παρ' όλα αυτά, η τόνωση των κινεζικών εξαγωγών επιτείνει τις πολιτικές εντάσεις με την Ευρώπη και τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, οι οποίες ισχυρίζονται ότι η χώρα χρησιμοποιεί τακτικές που της δίνουν αθέμιτα πλεονεκτήματα έναντι των λοιπών εξαγωγικών χωρών.

Ο χρόνος λοιπόν θα δείξει, αν η Κίνα θα συνεχίσει να έχει την πρωτιά στις εξαγωγές σε όλο τον κόσμο ή η Γερμανία θα γυρίσει πίσω στη θέση που κατείχε τόσα χρόνια και που η κινέζικη αγορά κατέκτησε από το 2009.

Η Κίνα από τους τελευταίους μήνες του 2009, ξεπέρασε τη Γερμανία ως προς την αξία των εξαγωγών της και καταγράφεται πλέον ως ο μεγαλύτερος εξαγωγέας του κόσμου. Σύμφωνα με τα στοιχεία της "Global Trade Information Services", το διάστημα από τον Ιανουάριο μέχρι τον Οκτώβριο του 2009, η Κίνα έκανε εξαγωγές προϊόντων αξίας 957 δις δολαρίων ενώ οι εξαγωγές της Γερμανίας έφθασαν στα 910 δις δολάρια. Και οι τρεις πρώτες χώρες σε σχέση με το 2008 ως προς τις εξαγωγές τους σημείωσαν σημαντική υποχώρηση. Για την Κίνα καταγράφηκε μείωση 20,4%, για τη Γερμανία 27,4% και 21,4% για τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής οι οποίες παραμένουν στις πρώτες θέσεις των παγκόσμιων εξαγωγών.

Η οικονομία της Κίνας ανέκαμψε πολύ ταχύτερα από τη διεθνή οικονομική ύφεση μεταξύ 2008-2009 και η χώρα πλέον κινείται με ρυθμούς ανάπτυξης μεταξύ 8% και 10%. Οι εξαγωγές της Γερμανίας που αποτελούνται κατά κύριο λόγο από μηχανολογικό και άλλου είδους κεφαλαιουχικό υλικό, υπέστησαν μεγάλη συρρίκνωση λόγω της διεθνούς ύφεσης και της γενικότερης καθίζησης των επενδύσεων. Στα επόμενα χρόνια αναμένεται βελτίωση που όμως αυτή η βελτίωση θα είναι αργή. Από την άλλη οι εξαγωγές της Κίνας αποτελούνται κατά κύριο λόγο από καταναλωτικά αγαθά, των οποίων η ζήτηση ανέκαμψε πιο γρήγορα. Ένας παράγοντας που βοήθησε τις εξαγωγές της Κίνας είναι και το νόμισμα φυσικά. Το γιουάν, είναι συνδεδεμένο με το δολάριο, του οποίου η υποχώρηση σε σχέση με το ευρώ, έκανε τα κινέζικα προϊόντα ακόμα πιο ανταγωνιστικά σε ολόκληρο τον κόσμο.

Εικόνα 5: Εξαγωγές Γερμανίας-Κίνας-Αμερικής

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ

Για την ανάλυση των δεδομένων της μελέτης, μετά τη συλλογή όλων των στοιχείων από τις πηγές που αναφέρονται στη βιβλιογραφία στη συνέχεια χρησιμοποιήθηκε το πρόγραμμα SPSS(Statistical Package for the Social Sciences) για την εξαγωγή των παρακάτω διαγραμμάτων και των αποτελεσμάτων.

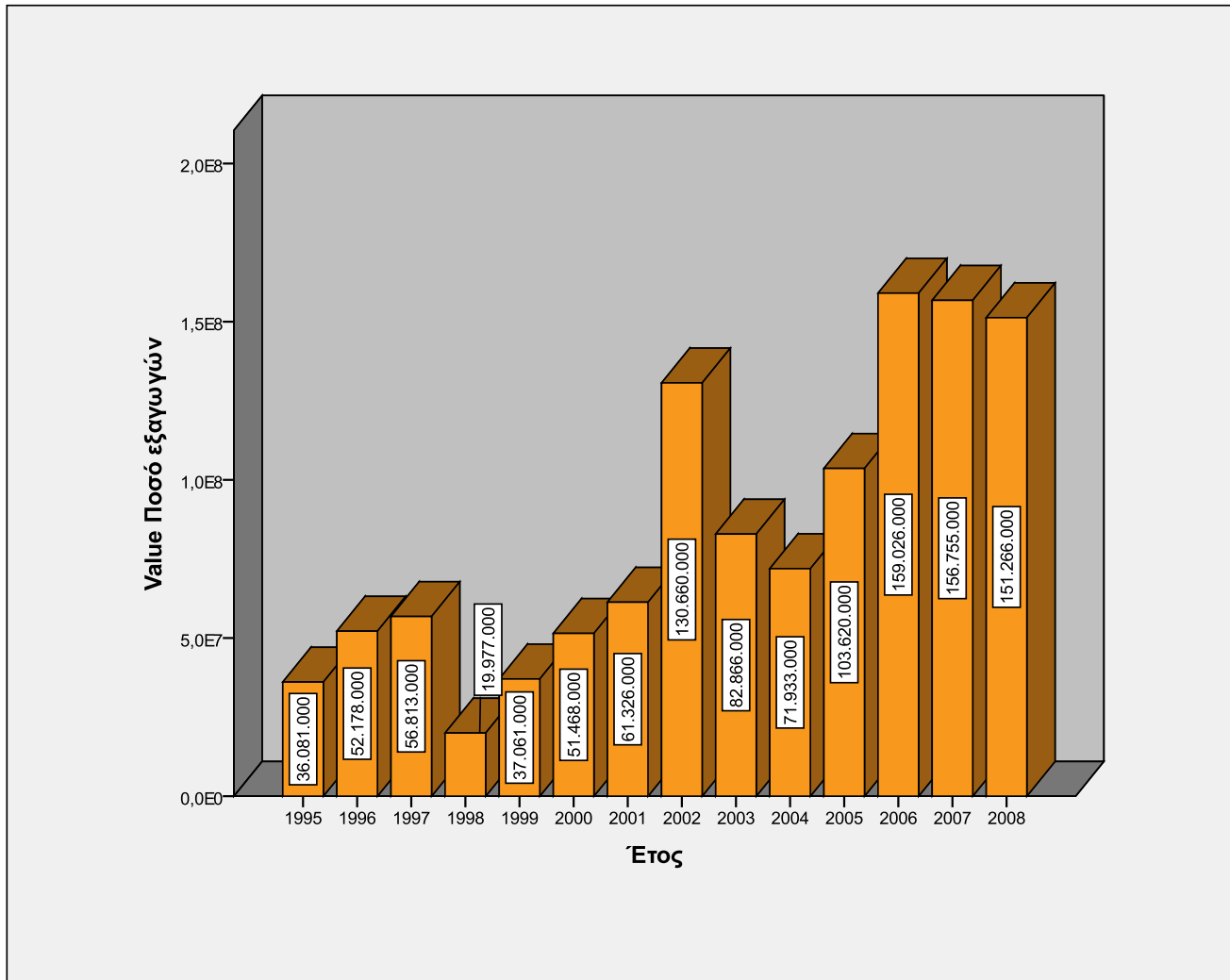
1. Αν και μια αξιόπιστη στατιστική ανάλυση απαιτεί τουλάχιστον 30 παρατηρήσεις, αυτό δεν ήταν εφικτό. Έτσι ο αριθμός των καταγραφών για τα ποσά των εξαγωγών ήταν περιορισμένος (14 παρατηρήσεις) από το 1995 έως το 2008 δηλαδή 7 χρόνια πριν την ένταξη της Ελλάδας στο ευρώ και 7 χρόνια μετά την ένταξή της.
2. Ως υποθέσεις για να καθορισθεί το στατιστικό αποτέλεσμα χρησιμοποιήθηκαν κάποιες υποθέσεις.

- H_0 : Δεν υπάρχει διαφορά των ποσών εξαγωγών πριν και μετά το ευρώ.
- H_1 : Υπάρχει διαφορά των ποσών εξαγωγών πριν και μετά το ευρώ.

Παρακάτω λοιπόν με τη βοήθεια του προγράμματος και με την κατάλληλη διαδικασία παρατίθενται όλα αυτά που είναι αναγκαία έτσι ώστε σαν απόρροια να απαντάται η ερώτηση αν οι εξαγωγές έχουν αυξηθεί ή όχι μετά την εισαγωγή του ευρώ.

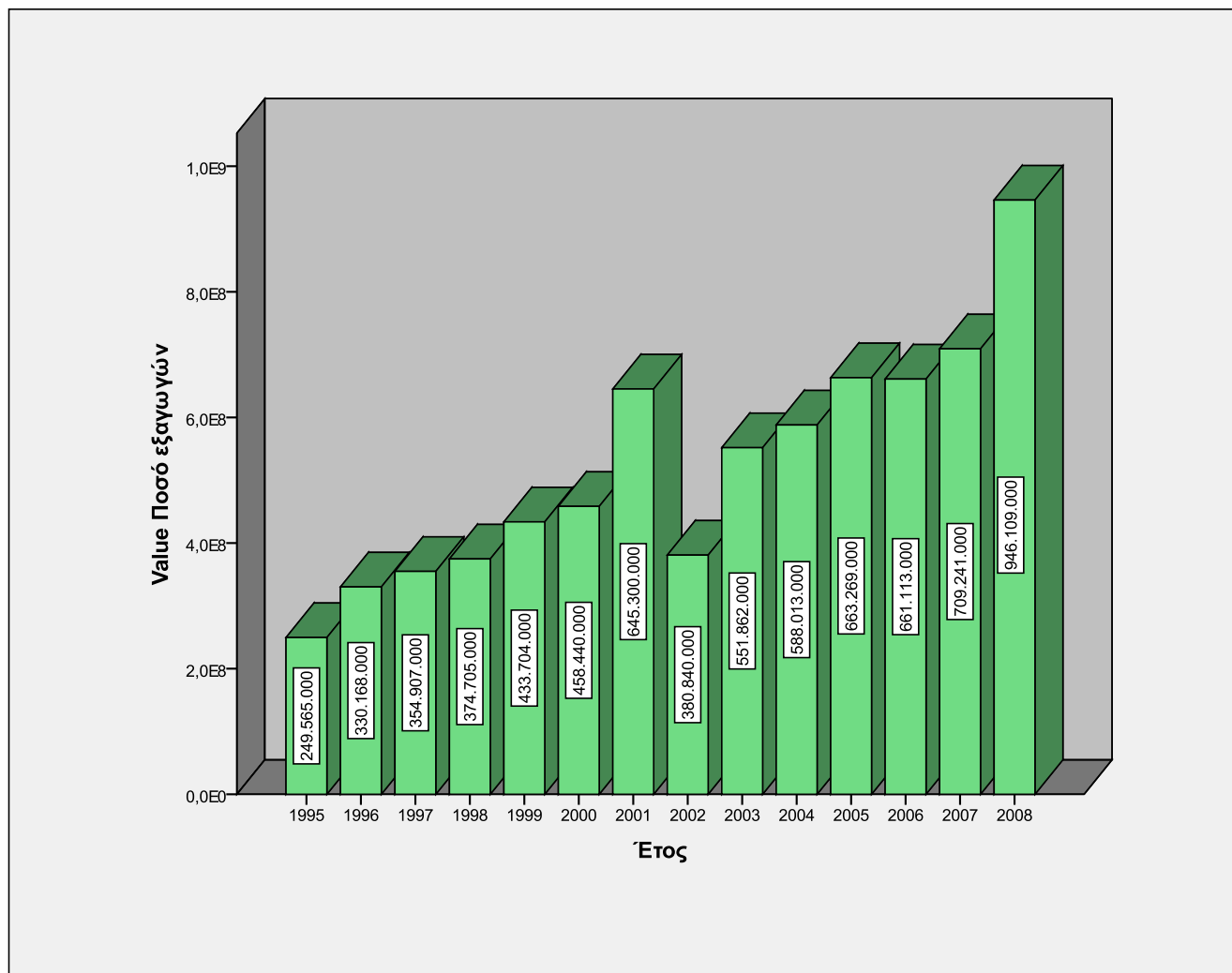
Στα παρακάτω διαγράμματα παρουσιάζονται οι εξαγωγές από το 1995 έως το 2008 σε διάφορα μεγάλα κράτη, τα οποία είναι οι ΗΠΑ, η Ασία, η Ευρωπαϊκή Ένωση, η Αφρική και η Ρωσία.

Εξαγωγές Ελλάδας προς Ασία

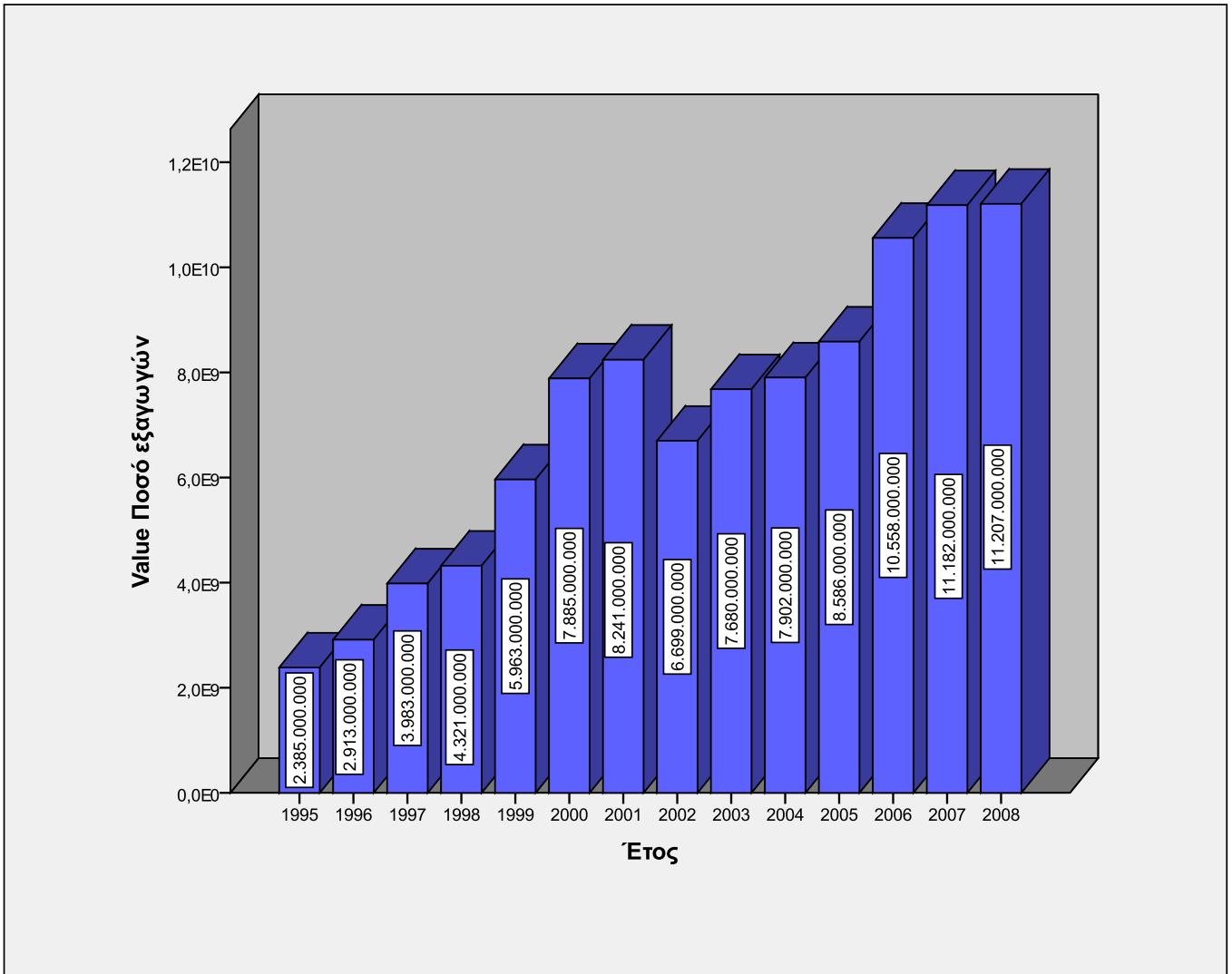
Στην 7ετία που σε αυτή την εργασία μελετάται όταν εθνικό νόμισμα ήταν ακόμα η δραχμή οι ελληνικές εξαγωγές προς την Ασία δεν ήταν και τόσο σε πλεονεκτική θέση για την Ελλάδα. Το 2002 σημειώθηκε μία πολύ σημαντική και μεγάλη αύξηση που άγγιξε τα 130 εκατ. ευρώ στις χώρες της Ασίας κυρίως στην Κίνα και την Ινδία. Τα τρία επόμενα χρόνια από το 2003 και μέχρι το 2005 υπήρξαν κάποια σκαμπανεβάσματα στην αξία των εξαγωγών φτάνοντας το 2006 τα 159 εκατ. ευρώ ενώ ως το 2008 καταγράφηκε μικρή μείωση.

Εξαγωγές Ελλάδας προς Η.Π.Α.

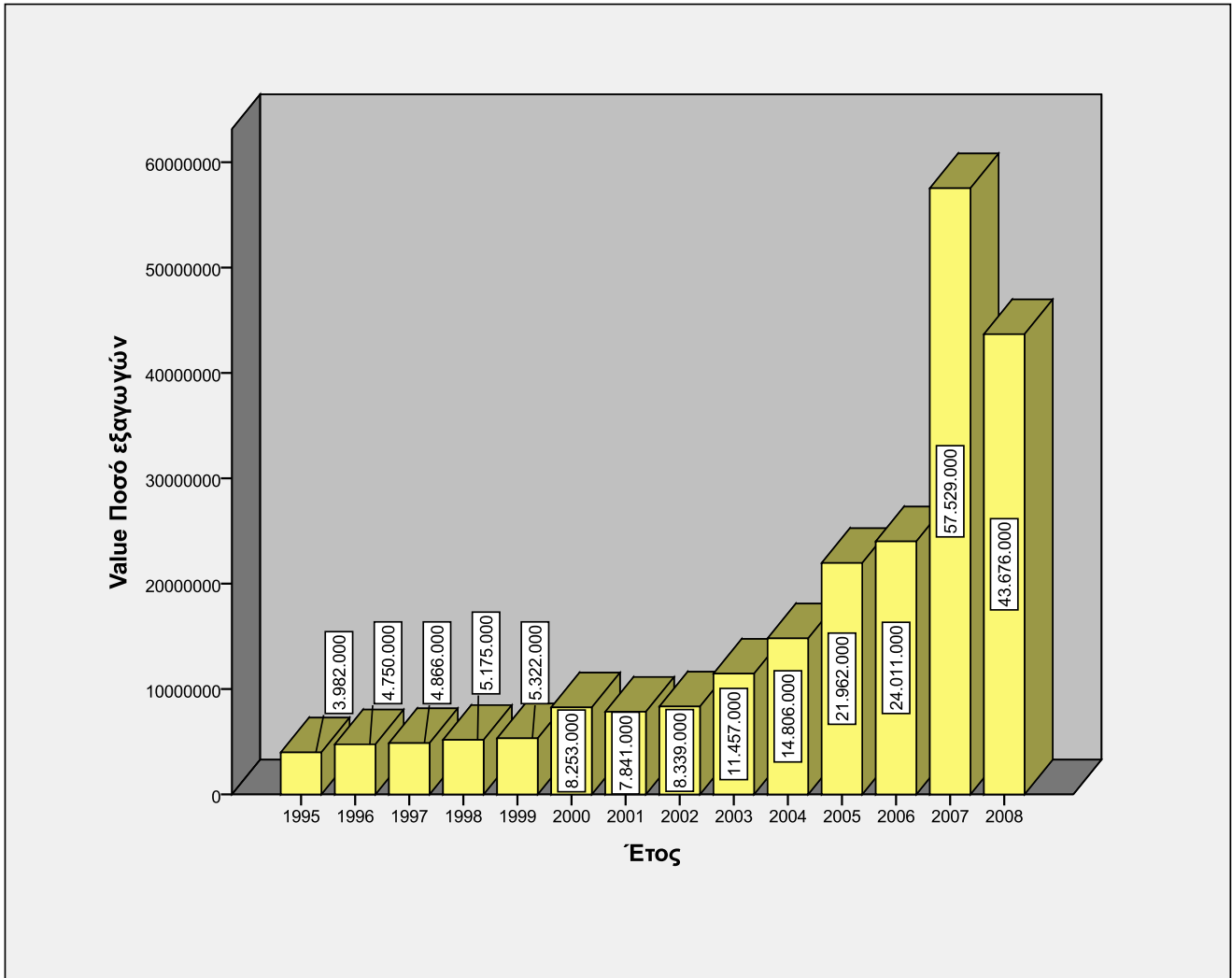
Σειρά έχουν οι εξαγωγές της Ελλάδας προς τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής. Από το 1995 πραγματοποιήθηκαν εξαγωγές που είχαν σταδιακή και ανοδική πορεία μέχρι και το 2001. Το 2002 την περίοδο που εισήλθε το ευρώ στην οικονομία και σε όλες τις συναλλαγές της χώρας σημειώθηκε μία πτώση 300 εκατ. ευρώ που στα επόμενα χρόνια αυτό άλλαξε καθώς η αξία των προϊόντων όλο και μεγάλωνε χρόνο με το χρόνο.

Εξαγωγές Ελλάδας προς Ευρωπαϊκή Ένωση

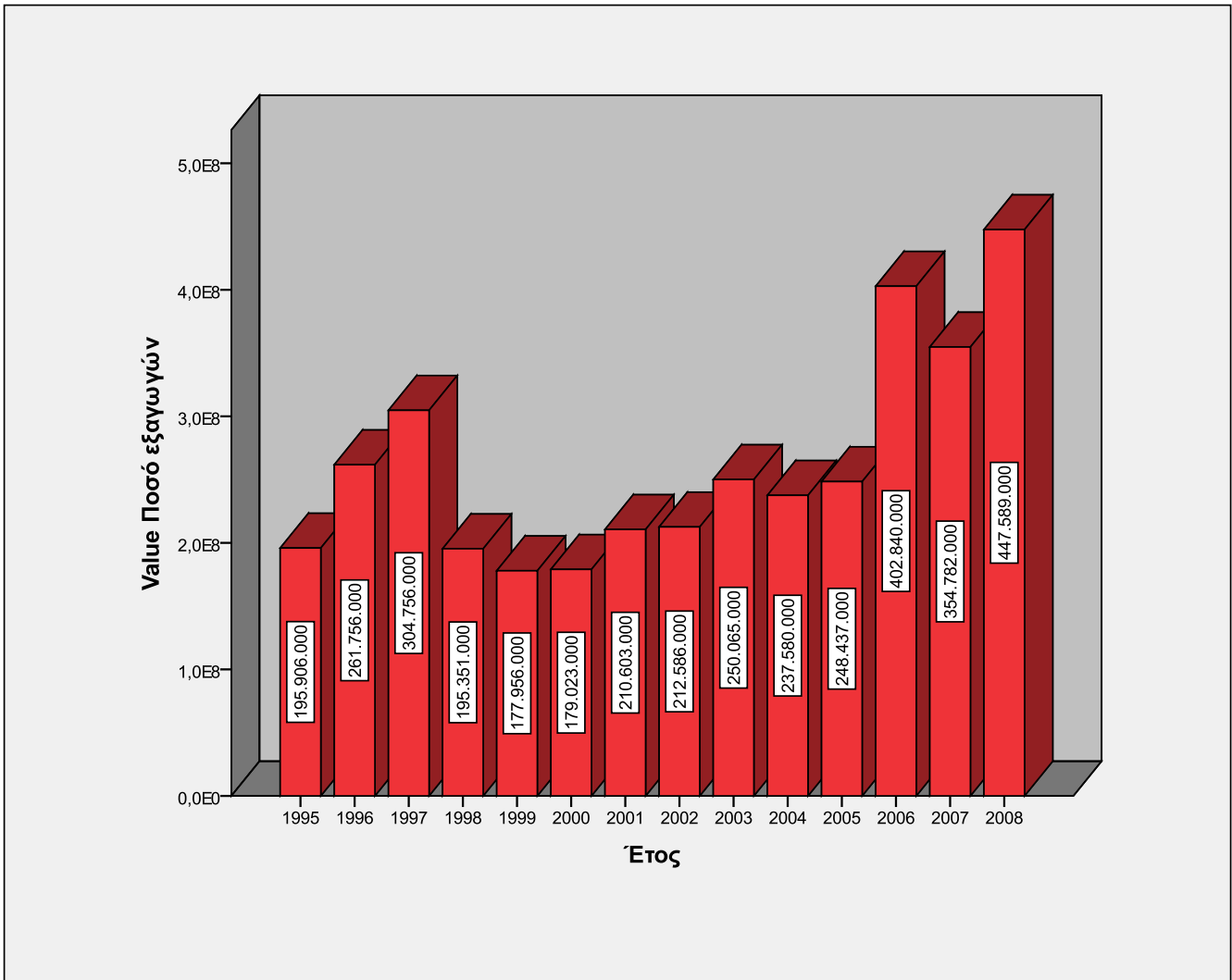
Η Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελείται από πολλές χώρες (σήμερα είναι 27 χώρες) και γι' αυτό το λόγο η αξία των ελληνικών εξαγωγών απεικονίζεται σε δις ευρώ. Την περίοδο πριν το ευρώ μέχρι το 2000 σημειώθηκε άνοδος 6 δις ευρώ. Μετά την καθιέρωση του ευρώ σαν εθνικό νόμισμα της χώρας -το 2001- καταγράφηκε μία μείωση 2 δις ευρώ περίπου στις ελληνικές εξαγωγές με προορισμό την Ευρωπαϊκή Ένωση. Από το 2002 και τις επόμενες χρονιές μεγάλωνε όλο και περισσότερο η αξία των εξαγωγών φτάνοντας το 2007 τα 11 δις ευρώ και το 2008 να μειώνεται 600 εκατ. ευρώ.

Εξαγωγές Ελλάδας προς Αφρική

Στην πενταετία από το 1995-2003 η αξία των ελληνικών εξαγωγών προς την Αφρική κυμάνθησαν σε χαμηλά επίπεδα με μικρή άνοδο τα χρόνια αυτά. Από το 2004 και μετά η άνοδος είναι μεγαλύτερη με αποκορύφωμα το 2007, η αξία των ελληνικών προϊόντων άγγιξε τα 57 εκατ. ευρώ έναντι 24 εκατ. ευρώ το 2006. Το 2008 σημειώθηκε μία πτώση 14 εκατ. ευρώ σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά.

Εξαγωγές Ελλάδας προς Ρωσία

Οι ελληνικές εξαγωγές προς τη χώρα της Ρωσίας είχαν μία αύξηση μέχρι το 1997, από εκείνη όμως τη χρονιά και έως το 2005 υπήρχαν μικρές αυξομειώσεις χωρίς μεγάλες διαφορές μεταξύ τους. Για τα επόμενα τρία χρόνια οι εξαγωγές προς τη Ρωσία έφτασαν το 2006 στα 402 εκατ. ευρώ περίπου, το 2007 έπεσαν στα 354 εκατ. ευρώ και το 2008 η αξία τους αυξήθηκε στα 447 εκατ. ευρώ.

Στη συνέχεια χρησιμοποιείται το t-test για τις εξαγωγές προς την Ευρωπαϊκή Ένωση και προς τις Η.Π.Α. Ως χρονολογία εισαγωγής στο ευρώ ορίζεται το 2002, οπότε έχουμε δύο δείγματα, το πρώτο είναι από 1995 έως 2001 και το δεύτερο από 2002 έως 2008.

Αρχικά πραγματοποιούμε το t-test για τις εξαγωγές προς την Ευρωπαϊκή Ένωση. Στον παρακάτω πίνακα φαίνονται τα αποτελέσματα των πράξεων μας. Ο μέσος όρος των εξαγωγών προς την Ε.Ε. πριν το ευρώ ήταν 5,1 δις ευρώ, ενώ μετά την είσοδο στο ευρώ ήταν 9,12 δις ευρώ.

Group Statistics

ευρώ	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Ποσό εξαγωγών προ ευρώ	7	5,10E9	2,323E9	8,780E8
μετά ευρώ	7	9,12E9	1,843E9	6,966E8

Τώρα απομένει να δούμε αν η διαφορά είναι στατιστικώς σημαντική σε επίπεδο 5% το οποίο φαίνεται στον παρακάτω πίνακα. Πριν όμως πάμε σε αυτόν, θα διατυπώσουμε τη μηδενική και την εναλλακτική μας υπόθεση.

H_0 : Δεν υπάρχει διαφορά των ποσών εξαγωγών πριν και μετά το ευρώ.

H_1 : Υπάρχει διαφορά των ποσών εξαγωγών πριν και μετά το ευρώ.

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
Ποσό εξαγωγών	Equal variances assumed	,577	,462	-3,585	12	,004	-4,018E9	1,121E9	-6,459E9	-1,576E9
	Equal variances not assumed			-3,585	11,410	,004	-4,018E9	1,121E9	-6,474E9	-1,562E9

Για το t-test λοιπόν οι τιμές είναι $t=3,585$, $df=11,410$ και $sign=0,004 < 0,05$. Επειδή όμως $sign=0,004 < 0,05$ (στατιστική σημαντικότητα) ισχύει η H_1 και επομένως υπάρχει διαφορά των ποσών εξαγωγών μετά την είσοδο της χώρας στο ευρώ. Όπως είδαμε και στον παραπάνω πίνακα ο μέσος όρος των εξαγωγών πριν το ευρώ ήταν 5,1 δις ευρώ ενώ μετά την είσοδο στο ευρώ ήταν 9,12 δις ευρώ, επομένως υπήρξε αύξηση των ελληνικών εξαγωγών προς την Ε.Ε. μετά την είσοδο στο ευρώ.

Στη συνέχεια κάνουμε το t-test προς τις Η.Π.Α. ακριβώς με τον ίδιο τρόπο όπως παραπάνω.

Group Statistics

ευρώ		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Ποσό εξαγωγών	προ ευρώ	7	4,07E8	1,256E8	47456986,033
	μετά ευρώ	7	6,43E8	1,718E8	64928417,767

Φαίνεται στον παραπάνω πίνακα ότι ο μέσος όρος των εξαγωγών προς τις Η.Π.Α. πριν το ευρώ ήταν 4,07 εκατ. ευρώ ενώ μετά την εισοδο του ευρώ ο μέσος όρος ήταν 6,43 εκατ. ευρώ.

Όπως και στην προηγούμενη περίπτωση έτσι και εδώ θα δούμε αν αυτή η διαφορά είναι σημαντική και αν επιβεβαιώνει ή απορρίπτει την αρχική μας υπόθεση.

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
Ποσό εξαγωγών	Equal variances assumed	,237	,635	-2,937	12	,012	-2,362E8	80423037,477	-4,115E8	-61010111,287
	Equal variances not assumed			-2,937	10,987	,014	-2,362E8	80423037,477	-4,133E8	-59202125,864

Για το t-test λοιπόν οι τιμές είναι $t=2,937$, $df=12$ και $sign=0,012 < 0,05$. Επειδή όμως $sign=0,012 < 0,05$ ισχύει η H_1 και επομένως υπάρχει διαφορά των ποσών εξαγωγών προς τις ΗΠΑ μετά την είσοδο της Ελλάδας στο ευρώ. Όπως και στον παραπάνω πίνακα ο μέσος όρος των εξαγωγών πριν το ευρώ ήταν 4,07 δις ευρώ, ενώ μετά την είσοδο στο ευρώ ήταν 6,43 δις ευρώ επομένως υπήρξε αύξηση των ελληνικών εξαγωγών με προορισμό τις ΗΠΑ μετά το 2002 που έγινε το ευρώ εθνικό νόμισμα.

Το γενικό συμπέρασμα που μπορούμε να βγάλουμε είναι ότι η είσοδος στο ευρώ σχετίζεται σημαντικά με αύξηση των ποσών εξαγωγών προς ΕΕ και ΗΠΑ. Ειδικότερα προς την ΕΕ η επίδραση είναι στατιστικά σημαντικότερη καθώς $sign_{EE}=0,004 < sign_{HΠΑ} = 0,012$.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΛΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΑΥΞΗΣΗ ΤΩΝ ΕΞΑΓΩΓΩΝ

Σαν συμπέρασμα αυτής της πτυχιακής εργασίας είναι η απάντηση στην ερώτηση αν οι ελληνικές εξαγωγές έχουν αυξηθεί ή όχι από τη στιγμή που το ευρώ έγινε το νόμισμα της Ελλάδας και έτσι η χώρα εντάχθηκε στην Ευρωζώνη. Η απάντηση λοιπόν και από τη στατιστική ανάλυση που πραγματοποιήθηκε είναι ότι αυξήθηκαν οι ελληνικές εξαγωγές. Παρ' όλα αυτά όμως η Ελλάδα συνεχίζει να διαθέτει μια σημαντική διαφορά ανάμεσα στις εισαγωγές και τις εξαγωγές της, με τις εισαγωγές να είναι σε πολύ μεγαλύτερο αριθμό και αξία. Παρακάτω θα αναπτυχθούν τρόποι και λύσεις ώστε οι εξαγωγές να αυξηθούν τόσο ώστε η διαφορά αυτή, το έλλειμμα που υπάρχει να μειώνεται κάθε έτος όλο και πιο περισσότερο.

Η Ελλάδα είναι μία χώρα ελλειμματική από πλευράς εμπορικού ισοζυγίου. Αυτό το έλλειμμα αυξάνεται με το χρόνο και δείχνει την έλλειψη ανταγωνιστικότητας που υπάρχει. Η ένταξη της Ελλάδας στην Οικονομική Νομισματική Ένωση έδωσε κάποιες ευκαιρίες στη χώρα που δεν αξιοποιούνται στο έπακρο καθώς μένουν ανεκμετάλλευτα τα συγκριτικά πλεονεκτήματα που διαθέτει η χώρα.

Υπάρχουν βέβαια και διάφορα εμπόδια στην πραγματοποίηση των ελληνικών εξαγωγών οι κυριότερες από τις οποίες είναι τα φορολογικά μέτρα, οι γραφειοκρατικές διαδικασίες, το υψηλό μεταφορικό κόστος, οι ζημιές που υφίστανται στη διάρκεια της μεταφοράς τους και ο μικρός όγκος του εξαγόμενου προϊόντος.

Για να βελτιωθεί η εξαγωγική επίδοση της Ελλάδας θα πρέπει να αυξηθεί το μέγεθος και η ανάπτυξη της εξωστρέφειας των ελληνικών επιχειρήσεων, εννοώντας με τον όρο εξωστρέφεια την προσέλκυση ξένων επενδύσεων αλλά και να αυξηθεί το ποσοστό του συνόλου των εξαγωγών που είναι υψηλότερης τεχνολογίας ή ακόμα απαιτούν μεγάλη εξειδίκευση εργασίας.

Κάποιες από τις προτάσεις που θα μπορούσαν να πραγματοποιηθούν για την ενίσχυση των εξαγωγών είναι:

1. Να προσαρμόζονται τα προϊόντα και οι υπηρεσίες που προορίζονται για εξαγωγή στις απαιτήσεις της αγοράς και του ανταγωνισμού.
2. Να δοθεί περισσότερη έμφαση σε αυτά που διαφοροποιούνται από την υψηλή ποιότητα που διαθέτουν.
3. Να σχεδιαστεί στρατηγική επιθετικής εξωστρέφειας.
4. Να επιλέγονται οι κλάδοι οι οποίοι είναι πρώτοι και αναπτύσσονται ταχύτερα από τους υπόλοιπους ώστε να επιτευχθούν συγκεκριμένα αποτελέσματα σε συγκεκριμένες αγορές.

Επίσης, η ομαδοποίηση των χωρών οι οποίες διαθέτουν κοινά χαρακτηριστικά θα συντελέσει στην ενίσχυση των ελληνικών εξαγωγών εφόσον θα συντονιστεί η προσπάθεια για την απόκτηση μεγαλύτερων μεριδίων στην αγορά. Η Ευρωπαϊκή Ένωση παραμένει η περιοχή με τις καλύτερες προοπτικές για εξαγωγική αύξηση χώρες δηλαδή όπως η Γερμανία, Γαλλία, Ιταλία, Δανία και Ηνωμένο Βασίλειο. Άλλες περιοχές που παρουσιάζουν ευκαιρίες αλλά και προοπτικές είναι τα Βαλκάνια (Τουρκία κυρίως, Ρουμανία, Βουλγαρία, Σερβία και Μαυροβούνιο), η Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη (Πολωνία και Ρωσία), η Μέση Ανατολή (Ισραήλ, Λίβανος και η Σαουδική Αραβία), η Βόρεια Αφρική (Αίγυπτος, Λιβύη και Νιγηρία), αναπτυσσόμενες αλλά και αναπτυσσόμενες χώρες της Ασίας όπως η Ιαπωνία, η Κίνα και η

Ινδία, στην Ωκεανία (Αυστραλία) και κάποιες χώρες όπως ο Καναδάς, Η.Π.Α., και Ηνωμένο Βασίλειο που διαθέτουν απαιτητικές αγορές αλλά εξαιρετικά ενδιαφέρουσες.

Η αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της οικονομίας της Ελλάδας στον τομέα των υπηρεσιών όπως η ναυτιλία και ο τουρισμός σε συνδυασμό με την αξιοποίηση της γεωγραφικής της θέσης, μπορούν να ενδυναμώσουν πολύ τις ελληνικές εξαγωγές. Αν και τα τελευταία χρόνια έχει ενισχυθεί σημαντικά η επέκταση των ελληνικών επιχειρήσεων προς τις χώρες των Βαλκανίων, της Ανατολικής και Δυτικής Ευρώπης αλλά και εκτός της Ευρώπης χρειάζεται περισσότερη προσπάθεια η οποία μπορεί να πραγματοποιηθεί με τη σύναψη επιχειρηματικών συνεργασιών και στρατηγικών συμμαχιών.

Σαν απόρροια λοιπόν αυτού, η εξωστρέφεια και η ανταγωνιστικότητα της Ελλάδας συμπυκνώνει όλες τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η ελληνική οικονομία στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση. Η εξέλιξη των ελληνικών εξαγωγών όπως παρακολουθήσαμε σε αυτή την πτυχιακή εργασία δείχνει την ανάγκη για χάραξη νέων στρατηγικών κατευθύνσεων για τη στήριξη της εξωστρέφειας της ελληνικής παραγωγής οπότε γι' αυτό το λόγο η παρουσία της Ελλάδας πρέπει να γίνει πιο έντονη, αποτελεσματική και συστηματική.

Σπουδαίο ρόλο ώστε να αναπτυχθούν οι εξαγωγές αποτελεί η προσπάθεια και η ύπαρξη κινήτρων για την αποκατάσταση των εξαγωγών αλλά και η έμφαση στη γνώση και την καινοτομία. Από τη μία η ανάπτυξη της ανταγωνιστικότητας μπορεί να επιτευχθεί με τη μείωση του κόστους συναλλαγών, με τη βελτίωση των τελωνείων και των μεταφορών αλλά και με την απλούστευση των διαδικασιών στις εξαγωγές. Επιπλέον, μια νέα πολιτική θα πρέπει να υιοθετηθεί και θα έχει ως στόχο την ανταμοιβή των επιτυχημένων επιχειρηματικών κινήσεων που καταλήγουν σε κερδοφορία και στη συντήρηση της ανάπτυξης κάθε επιχείρησης.

Σημαντικό επίσης χαρακτηριστικό για την αύξηση των εξαγωγών είναι η διαφήμιση και η σωστή προώθηση των αγαθών έτσι ώστε να γίνει γνωστό το προϊόν και σε μη παραδοσιακές αγορές. Ένα τρανό παράδειγμα είναι η εξαγωγή ελαιολάδου στην Κίνα, μία μη παραδοσιακή αγορά. Η Ελλάδα είναι η τρίτη κατά σειρά μεγαλύτερη ελαιοπαραγωγός χώρα στον κόσμο, μετά την Ιταλία και την Ισπανία αν και σύμφωνα με στοιχεία του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανιών Τυποποίησης Ελαιολάδου με κριτήριο την ποιότητα η Ελλάδα κατατάσσεται πρώτη στον κόσμο καθώς πάνω από το 70% της ελληνικής παραγωγής είναι εξαιρετικά παρθένο ελαιόλαδο.

Αν λοιπόν σύμφωνα γίνει μία σωστή προώθηση και διαφήμιση σε αυτές τις χώρες, τις λεγόμενες μη παραδοσιακές (Κίνα, Ινδία, Ιαπωνία, ΗΠΑ) θα υπάρξει μία σαφώς μεγάλη αύξηση στην ποσότητα των εξαγόμενων ελληνικών προϊόντων.

Σαν συμπέρασμα λοιπόν από όλα τα παραπάνω και από την στατιστική ανάλυση οι ελληνικές εξαγωγές έχουν αυξηθεί αρκετά από τη χρονιά που το ευρώ έγινε εθνικό νόμισμα της Ελλάδας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΕΣ ΔΙΑΤΡΙΒΕΣ ΚΑΙ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

- ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, Ι. (2010). «ΕΜΠΕΙΡΙΚΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΗΣ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΣΤΙΣ ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΚΑΙ ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ» ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
- ARISTOTELOUS, Κ. (2008)«WHAT IS THE EFFECT OF EMU ON GREECE’S EXPORTS TO THE EUROZONE ?» Otterbein College Ohio
- ΚΟΥΚΟΥΡΙΤΑΚΙΣ, Μ. (2006)«EU ACCESSION EFFECTS ON EXPORT PERFORMANCE: THE CASE OF GREECE» University of Greece
- ΚΑΦΟΥΡΟΣ W.,ΠΑΝΑΓΙΟΤΟΥ R., VAGIONIS N. «GREEK TRADE WITH FIVE BALKAN STATES DURING THE TRANSITION PERIOD 1993-2000: OPPORTUNITIES EXPLOITED AND MISSED»
- INTERNATIONAL MONETARY FUND : GREECE

ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

- http://www.ekathimerini.com/4dcgi/w_articles_wsite2_1_02/09/2011_404686 (τελευταία προσπέλαση 25-05-2011)
- http://dir.icap.gr/acci/%CE%95%CE%9E%CE%91%CE%93%CE%A9%CE%93%CE%95%CE%A3_%CE%9A%CE%91%CE%A4%CE%91_%CE%A7%CE%A9%CE%A1%CE%91_2010ENG.pdf (τελευταία προσπέλαση 30-05-2011)
- <http://www.casss.gr/PressCenter/Articles/1482.aspx> (τελευταία προσπέλαση 27-05-2011)
- <http://www.investingreece.gov.gr/default.asp?pid=56&la=2> (τελευταία προσπέλαση 03-06-2011)
- <http://www.agora.mfa.gr> (τελευταία προσπέλαση 07-06-2011)
- <http://www.enet.gr/?i=news.el.article&id=171658> (τελευταία προσπέλαση 07-06-2011)
- <http://www.seve.gr/> (τελευταία προσπέλαση 28-05-2011)
- http://greece-rescue-plan.blogspot.com/2011/01/blog-post_7087.html (τελευταία προσπέλαση 10-06-2011)
- <http://www.capital.gr/News.asp?id=1232939> (τελευταία προσπέλαση 20-07-2011)
- <http://www.aueb.gr> (τελευταία προσπέλαση 15-06-2011)
- <http://www.e-telescope.gr/el/economy-and-business/273-greek-exports> (τελευταία προσπέλαση 20-08-2011)
- <http://archive.in.gr/news/reviews/article.asp?lngReviewID=574864&lngItemID=200841> (τελευταία προσπέλαση 17-08-2011)
- <http://www.agrotypos.gr/index.asp?mod=articles&id=5711> (τελευταία προσπέλαση 29-08-2011)
- <http://www.reporter.gr/%CE%95%CE%B9%CE%B4%CE%AE%CF%83%CE%B5%CE%B9%CF%82/%CE%9F%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CE%BD%CE%BF%CE%BC%CE%AF%CE%B1/item/174109-%CE%9A%CE%B1%CF%84%CE%AC-10,75-%CE%B1%CF%85%CE%BE%CE%AE%CE%B8%CE%B7%CE%BA%CE%B1%CE%BD-%CE%BF%CE%B9-%CE%B5%CE%BB%CE%BB%CE%B7%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%AD%CF%82->

[%CE%B5%CE%BE%CE%B1%CE%B3%CF%89%CE%B3%CE%AD%CF%82-%CF%84%CE%BF-2010](#) (τελευταία προσπέλαση 10-06-2011)

- <http://www.rethimno.gr/el/news/article.php?n=1399> (τελευταία προσπέλαση 09-06-2011)
- <http://www.hepo.gr/> (τελευταία προσπέλαση 10-07-2011)
- <http://www.enet.gr/?i=news.el.oikonomia&id=308363> (τελευταία προσπέλαση 22-09-2011)
- http://portal.kathimerini.gr/4dcgi/w_articles_kathbreak_1_06/09/2011_40507_0 (τελευταία προσπέλαση 15-09-2011)
- <http://uk.reuters.com/article/2011/03/07/uk-greece-exports-idUKLNE72601S20110307> (τελευταία προσπέλαση 10-10-2011)
- <http://www.startupgreece.gov.gr/el/content/%CE%BF%CE%B9-100-%CF%80%CF%81%CF%8E%CF%84%CE%B5%CF%82-%CF%87%CF%8E%CF%81%CE%B5%CF%82-%CE%B5%CE%BE%CE%B1%CE%B3%CF%89%CE%B3%CF%8E%CE%BD-%CE%B5%CE%BB%CE%BB%CE%AC%CE%B4%CE%BF%CF%82-%CE%B9%CE%B1%CE%BD%CE%BF%CF%85%CE%AC%CF%81%CE%B9%CE%BF%CF%82-%CE%BD%CE%BF%CE%AD%CE%BC%CE%B2%CF%81%CE%B9%CE%BF%CF%82-20102009> (τελευταία προσπέλαση 01-09-2011)
- <http://ellas.pblogs.gr/2009/04/oi-exagwgikes-epidoseis-ths-elladas.html> (τελευταία προσπέλαση 13-09-2011)
- <http://www.time.com/time/business/article/0,8599,1969981,00.html> (τελευταία προσπέλαση 18-08-2011)
- <http://www.tanea.gr/oikonomia/article/?aid=4613412> (τελευταία προσπέλαση 02-07-2011)
- <http://www.newsbeast.gr/financial/arthro/168845/varu-foro-sto-skliro-euro-plironoun-oi-ellinikes-exagoges/> (τελευταία προσπέλαση 12-09-2011)
- <http://www.imerisia.gr/article.asp?catid=12336&subid=2&pubid=111873199>
- <http://greekconsulatehk.com> (τελευταία προσπέλαση 05-06-2011)
- <http://www.elasion.gr/exagoges-elaioladou/plirofories/genika-stoixeia.html> (τελευταία προσπέλαση 23-08-2011)

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ:

- Δαφέρμος, Β. 2005. *Κοινωνική στατιστική με το SPSS*
Έκδοση. Αθήνα : Εκδόσεις Ζήτη